

Ορίστηκαν οι Διοικήσεις των Δημοτικών φορέων & Επιτροπών

Με σειρά αποφάσεων του, το νέο Δημοτικό Συμβούλιο, στην πρώτη του τακτική συνεδρίαση της 31.1.24 όρισε τα μέλη των διοικήσεων των δημοτικών φορέων και επιτροπών, όπως παρακάτω. Όλες οι σχετικές αποφάσεις λήφθηκαν ομόφωνα.

Ορισμός Δ.Σ. του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Σίφνου ορίζονται οι

- Μαρία Εμμ. Ναδάλη, Δήμαρχος Σίφνου, Καμπούρακης Αντώνης δημοτικός σύμβουλος Σίφνου από την παράταξη της πλειοψηφίας, με αναπληρωτή το Ραφαέλο Γιάννη, Αντιδήμαρχο Σίφνου, από την παράταξη της πλειοψηφίας,
- Ποδότα Χρυσούλα, δημοτική σύμβουλος Σίφνου από την παράταξη της πλειοψηφίας, με αναπληρώτρια τη Σπίθα Φίλιππα, Αντιδήμαρχο Σίφνου, από την παράταξη της πλειοψηφίας,
- Κόμης Γεώργιος, σύμβουλος της Δημοτικής Κοινότητας Απολλωνίας, δημότης Σίφνου, από την παράταξη της μειοψηφίας, με αναπληρωτή τον Αθωμάριτη Αντώνιο, δημότη Σίφνου, από την παράταξη της μειοψηφίας,
- Βεντούρης Κωνσταντίνος, Δήμαρχος Κιμώλου, με αναπληρωτή τον Κανά Εμμανουήλ, Αντιδήμαρχο Κιμώλου, από την παράταξη της πλειοψηφίας,
- Μαρινάκης Αντώνιος, δημοτικός σύμβουλος Κιμώλου, από την παράταξη της πλειοψηφίας, με αναπληρωτή τον Αφεντάκη Σταύρο, δημοτικό σύμβουλο Κιμώλου, από την παράταξη της πλειοψηφίας,
- Βαμβακάρη Ελισάβετ, Αντιδήμαρχος Κιμώλου, από την παράταξη της πλειοψηφίας,
- Βαμβακάρης Ευάγγελος, δημοτικός σύμβουλος Κιμώλου, από την παράταξη της μειοψηφίας, με αναπληρωτή το Τσάκαλη Ηλία, δημοτικό σύμβουλο Κιμώλου, από την παράταξη της μειοψηφίας,
- Ζαχαράκης Παναγιώτης, Λιμενοσταθμάρχης Υποπλοίαρχος Λ.Σ., Προϊστάμενος της Λιμενικής Αρχής Σίφνου (της έδρας του νομικού προσώπου), με αναπληρωτή το Διοικητή του Λιμενικού Σταθμού Κιμώλου, Σημαιοφόρο Λ.Σ. Αναστάσιο Καρακούλακη. Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Σίφνου αυτοδικαίως ορίζεται η Δήμαρχος Σίφνου (της έδρας του νομικού προσώπου), Μαρία Εμμ. Ναδάλη.
Αντιπρόεδρος εκλέγεται ο δημοτικός σύμβουλος Σίφνου από την παράταξη της πλειοψηφίας ο κ. Αντώνης Καμπούρακης.

Ορισμός Δ.Σ. της Εταιρείας Κοινωνικής Μέριμνας Σίφνου ορίζονται οι

- Ιωάννης Ραφαελέτος, Αντιδήμαρχος Σίφνου, με ανα-

πληρώτρια την Χρυσούλα Ποδότα, δημοτική σύμβουλο Σίφνου,
- Μαργαρίτα Βασταρδή, δημότισσα Σίφνου, με αναπληρώτρια την Αποστολία Γεωργαρή, επίσης δημότισσα Σίφνου
- Δάφνη Τόκκα (Γοζαδινού), δημότισσα Σίφνου, με αναπληρώτρια την Κωνίνα Δήμα, επίσης δημότισσα Σίφνου τακτικό και αναπληρωματικό μέλος από τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου
- Καλλιόπη Αθωμάριτη με αναπληρώτρια την Μαρία Τράπαλη από το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του Γυμνασίου - Τάξεις Λυκείου «Νικόλαος Γ. Προμπονάς»
- Καλογιάννη Μαρία, τακτικό μέλος, με αναπληρώτρια την Χρύσου Φρατζ. Καλλιόπη από τον Οικολογικό Σύλλογο Καμαρών «Η Μερρόπη»
- Πέτακα Ζέφυ ως τακτικό μέλος με αναπληρώτρια την Μπουτσούρη Καλλιόπη από πλευράς της μειοψηφίας.
Ο Πρόεδρος θα εκλεγεί από το Δ.Σ. της Εταιρείας.

Συγκρότηση της Σχολικής Επιτροπής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Σίφνου Ορίζονται οι:

- Σοφία Σκυλίτση Αν. Διευθύντρια του Δημοτικού Σχολείου Σίφνου
- Μαρία Ευαγγελιοπούλου Προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου Απολλωνίας,
- Μαρία Γκαντάκη Προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου Αρτεμώνα,
- Γιάννης Ραφαελέτος, Αντιδήμαρχος Σίφνου, με αρμοδιότητα σε θέματα παιδείας,
- Μαργαρίτα Βασταρδή, δημότισσα Σίφνου, με αναπληρώτρια την Σέβη Πεφάνη, επίσης δημότισσα Σίφνου
Σάρδης Φρατζέσκος εκπρόσωπος από τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Σίφνου και των Νηπιαγωγείων Σχολείου Απολλωνίας και Αρτεμώνα.
- Βενιού Αικατερίνη ως τακτικό μέλος με αναπληρώτρια την Καρβόβου Φωτεινή από την πλευρά της μειοψηφίας
Πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Σίφνου προτείνεται ο Γιάννης Ραφαελέτος, Αντιδήμαρχος και ως Αντιπρόεδρος η Αν. Διευθύντρια του Δημοτικού Σχολείου Σίφνου Σοφία Σκυλίτση

Συγκρότηση της Σχολικής Επιτροπής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Σίφνου ορίζονται οι

- Νικόλαος Μπελιάς, Διευθυντής του Γυμνασίου Σίφνου με Τάξεις Λυκείου «Νικόλαος Προμπονάς»,
- Βασιλική Ρίζου, Διευθύντρια του ΕΠΑ.Λ. Σίφνου,
- Χρυσούλα Ποδότα, δημοτική σύμβουλος από την παράταξη της πλειοψηφίας,
- Καλλιόπη Αθωμάριτη, με αναπληρώτρια την Μαρία Τράπαλη από το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του Γυμνασίου Τάξεις Λυκείου «Νικόλαος Γ. Προμπονάς»,
- Αικατερίνη Ατσόνιου του Ιωάννου (και της Κλεονίκης), δημότισσα, με αναπληρωτρια την Γεωργία Φρ. Γεωργούλη, επίσης δημότισσα.
- Μπελιού Δημήτρα τακτικό μέλος με αναπληρωτή τον Καραλή Κωνσταντίνο.
- Ποδενέ Αθηνά με αναπληρώτρια την Καρύδη Ιωάννα από πλευράς της μειοψηφίας.
Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται η Ποδότα Χρυσούλα και Αντιπρόεδρος ο Νικόλαος Μπελιάς.

Εκλογή εκπροσώπων Δήμου Σίφνου στη Γενική Συνέλευση της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (Π.Ε.Δ.) εκλέγονται οι

- Μαρία Εμμ. Ναδάλη, Δήμαρχος Σίφνου. Μανώλης Φουτουλάκης, Αντιδήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος από την παράταξη της πλειοψηφίας
Ορισμός Προέδρου και μελών της Επιτροπής Τουριστικής Ανάπτυξης & Προβολής ορίζονται οι
- Θεόδωρος Πολενάκης Πρόεδρος του Δ.Σ. του Συλλόγου Επαγγελματιών της Σίφνου, με αναπληρωτή του τον Αντώνη Κάρβαο, Αντιπρόεδρο του Συλλόγου.
- Μόσχα Διαρεμέ, Πρόεδρος του Δ.Σ. του Συλλόγου Ενοικιαζόμενων Δωματίων και Διαμερισμάτων Σίφνου, με αναπληρωτή τον Γιώργο Ποδότα, Αντιπρόεδρο του Συλλόγου,
- Γεώργιος Ι. Σταυριανός, Πρόεδρο του Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου Σίφνου, με αναπληρωτή τον Γιάννη Κοινό, Αντιπρόεδρο του Συλλόγου.
- Χριστίνα Καγιάννη, Αντιπρόεδρο του Δ.Σ. του Συλλόγου Γυναικών Σίφνου «Το Σμάρι», με αναπληρώτρια την Μαρία Κόμη, Πρόεδρο του Συλλόγου.
- Γεωργίο Απ. Διαρεμέ, δημότη Σίφνου, με αναπληρώτρια την Μαργαρίτα Μ. Καρβόβου, επίσης δημότισσα.
- Αντάρτη Ιωάννη με αναπληρωτή του τον Σούλη Γεώργιο από πλευράς της μειοψηφίας

Η Γενική Συνέλευση της Ενεργειακής Κοινότητας

Όπως αναφέρει σχετικά ενημερωτικό σημείωμα, στις 28 Ιανουαρίου 2024, στην αίθουσα του Φιλανθρωπικού Ιδρύματος Στυλιανού Πρόκου στην Απολλωνία και αφού διαπιστώθηκε η απαρτία (με φυσική και ηλεκτρονική παρουσία), πραγματοποιήθηκε η τακτική Γενική Συνέλευση της Ενεργειακής Κοινότητας, η οποία ήταν η Β' Επαναληπτική. Παρόντες ήταν η Δήμαρχος Σίφνου Ναδάλη Μαρία, καθώς και ο Αντιδήμαρχος Νικ. Βενάκης, εκπροσωπώντας το Δήμο Σίφνου, ο οποίος άλλωστε αποτελεί και μέλος της Εν.Κοιν.Σίφνου. Αρχικά, τον λόγο πήρε ο Πρόεδρος του Δ.Σ. κ.Κώστας Σουλής, ο οποίος ανέφερε ότι τα μέλη του συμβουλίου εργάζονται εντατικά προς την υλοποίηση των στόχων της Κοινότητας, χωρίς να πουτώνται από τις δυσκολίες και τα προβλήματα που ανακύπτουν κατά καιρούς. Τόνισε μάλιστα ότι το έργο των τοπικών Ενεργειακών Κοινοτήτων συμβάλλει 2 έως 3 φορές περισσότερο στην τοπική οικονομία σε σχέση με τα ιδιωτικά έργα. Κατόπιν προχώρησε η διαδικασία με βάση την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

1. Παρουσίαση έκθεσης πεπραγμένων έτους 2023 και τρέχουσα ενημέρωση
  2. Παρουσίαση οικονομικού απολογισμού έτους 2023
  3. Έγκριση απόφασης Διοικητικού Συμβουλίου για την οικονομική αξία της μερίδας
  4. Απαλλαγή του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου από κάθε διοικητική & διαχειριστική ευθύνη για τα πεπραγμένα μέχρι την ημερομηνία της σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης.
  5. Οικειοθελής αποχώρηση μελών
  6. Αλλαγή της νομικής μορφής της Ενεργειακής Κοινότητας σύμφωνα με το Ν. Ν.5037/2023
  7. Επικύρωση νέου καταστατικού
- Ακολούθως, η Γ.Σ. αφού ψήφισε τα πεπραγμένα και τον οικονομικό απολογισμό, την απόφαση για την τιμή της μερίδας, αλλά και την οικειοθελή αποχώρηση μελών, απάλλαξε το Δ.Σ. και το Ε.Σ. από κάθε διοικητική και διαχειριστική ευθύνη, συμφώνησε στην αλλαγή της νομικής μορφής της Εν.Κοινότητας σύμφωνα με το Ν.5037/2023

και επικύρωσε το νέο Καταστατικό, σύμφωνα με το οποίο η Ενεργειακή Κοινότητα Σίφνου μετονομάζεται σε Κ.Α.Ε. (Κοινότητα Αναανεώσιμης Ενέργειας) Σίφνου. Τέλος, έγινε ενημέρωση για το πρόγραμμα NESOI, το οποίο θα παραδοθεί στο Δήμο Σίφνου. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή NESOI έργο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τον τίτλο "Seeking Innovations For eNergy Optimized Saving" και το ακρωνύμιο SIFNOS. Η πρόταση χρηματοδοτεί δύο ανεξάρτητες μελέτες: α) Την εγκατάσταση κεντρικού πεδίου ηλιακών συλλεκτών και δεξαμενών αποθήκευσης θερμότητας, με στόχο την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης και την τροφοδοσία των τελικών καταναλωτών μέσω δικτύου τηλεθέρμανσης (το τελευταίο δεν συμπεριλαμβάνεται στη μελέτη) και β) τη μελέτη ενεργειακής αναβάθμισης του δικτύου ύδρευσης της Σίφνου. Και οι δύο αυτές μελέτες θα καταβληθεί προσπάθεια να φτάσουν σε όλο το δυνατόν πιο ώριμο στάδιο, με βάση τη διαθέσιμη χρηματοδότηση (60.000 ευρώ του ΦΠΑ συμπεριλαμβανομένου.

Η Παναγιά το Βουνό από μια άλλη οπτική γωνία, εκείνη της «επαναστατικής» ματιάς του Νικόλα Φαριανού.

Επιστολή του Δήμου Σίφνου προς τον Υπουργό Ναυτιλίας: "Πρόταση για την βελτίωση της γραμμής Δυτ.Κυκλάδων"

Αξιότιμοι κ. Υπουργέ,Αξιότιμοι κύριοι, Όπως γνωρίζετε, τα νησιά Άνδρος – Τήνος – Μύκονος, με συνολικό πληθυσμό 21.640 κατοίκους το χειμώνα, εξυπηρετούνται ακτοπλοϊκώς μέσω Ραφίνας από δύο δρομολόγια σε ημερήσια βάση. Τα νησιά Τήνος και Μύκονος εξυπηρετούνται επίσης καθημερινά και από τον Πειραιά με το δρομολόγιο για Σύρο-Τήνο-Μύκονο. Επιπλέον, η γραμμή Πάρος -Νάξος – Σαντορίνη, με συνολικό πληθυσμό 49.170 κατοίκους, το χειμώνα καλύπτεται με δύο πλοία σε ημερήσια βάση, ενώ στο ένα από τα δύο δρομολόγια προστίθενται 3 φορές την εβδομάδα τα νησιά της Σύρου και της Ίου. Η γραμμή των Δυτικών Κυκλάδων (Κύθηος-Σέριφος-Σίφνος-Κίμωλος-Μήλος, με συνολικό πληθυσμό 11.590 κατοίκους) εξυπηρετείται MONON 3 φορές την εβδομάδα από το λιμάνι του Πειραιά, με την προσθήκη ενός τέταρτου δρομολογίου μέχρι τη Σαντορίνη και περιλαμβάνει τα λιμάνια της Φολεγάνδρου, Σικίνου, Ίου, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα τα ταξίδια για Σίκινο και Φολεγάνδρο να διαρκεί 12 και 13 ώρες και οι ταξιδιώτες να φτάνουν ζημερώματα στον προορισμό τους. Σε μια αναπόφευκτη σύγκριση, που οδηγεί στη δυσάρεστη διαπίστωση ότι η γραμμή των Δυτικών Κυκλάδων είναι ιδιαίτερα αδικημένη, μετά και τις πρόσφατες εξελίξεις, θα θέλαμε με την επιστολή μας αυτή να τονίσουμε την ανάγκη κοινής συνάντησης των Δημάρχων όλων των νησιών μας με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου και τους αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες, με στόχο:

- α) να εξεταστεί από κοινού με όλους τους Δημάρχους το δρομολόγιο που εκτελεί την επιδοτούμενη γραμμή και να διαμορφωθεί με τρόπο τέτοιο ώστε να εξυπηρετεί και τα λιμάνια των νησιών που θίχθηκαν από τις τελευταίες τροποποιήσεις (Κύθου, Σέριφου, Κιμώλου), με την προσθήκη ενός τέταρτου δρομολογίου, με "ελεύθερη" δρομολόγηση κατά τους χειμερινούς μήνες,
- β) να εξεταστεί η δυνατότητα εποχικής επιδότησης του δεύτερου συμβατικού πλοίου για τη γραμμή "Κύθηος – Σέριφος – Σίφνος – Κίμωλος – Μήλος", για χρονικό διάστημα τεσσάρων μηνών (Νοέμβριος – Φεβρουάριος), με υποχρέωση 10μηνης δρομολόγησης και με μικρό αντίτιμο, ώστε να καταστεί βιώσιμη η γραμμή κατά τους χειμερινούς μήνες και παράλληλα να εξασφαλιστεί, σε συνδυασμό με την πρώτη πρόταση, η καθημερινή σύνδεση των νησιών μας με τον Πειραιά.

Με δεδομένο ότι το καλοκαίρι, για τρεις μήνες, επιδοτείται η γραμμή "Θεσσαλονίκη – Σποράδες" με ταχύπλοο, η γραμμή "Άγιος Νικόλαος Κρήτης – Σαντορίνη" καθώς και η γραμμή "Σητεία-Κάσος-Κάρπαθος-Χάλκη- Ρόδος", θεωρούμε ότι υπάρχει η δυνατότητα και για την τετράμηνη επιδότηση δεύτερου συμβατικού πλοίου στη γραμμή των Δυτικών Κυκλάδων κατά τους χειμερινούς μήνες. Η καθημερινή σύνδεση των νησιών μας με τον Πειραιά είναι πλέον ΑΔΗΡΠΗΘ & ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ, για λόγους κοινωνικού και οικονομικού συμφέροντος, πρωτίστως δε για την εξυπηρέτηση της μετακίνησης των κατοίκων για λόγους υγείας, αφού, όπως γνωρίζετε, οι δομές υγείας των νησιών μας έχουν περιορισμένες δυνατότητες αντιμετώπισης των περιστατικών.

Είμαστε στη διάθεσή σας προκειμένου να συζητήσουμε από κοινού, όπως έχουμε ήδη ζητήσει, προτάσεις συνδυασμού δρομολογίων στη βάση της καλής συνεργασίας όλων των νησιών και του αμοιβαίου σεβασμού στις ανάγκες τους, με τρόπο τέτοιο που δε θα θίγεται κανένα από τα νησιά μας. Με ιδιαίτερη εκτίμηση,
Η Δήμαρχος Σίφνου ΜΑΡΙΑ ΕΜΜ. ΝΑΔΑΛΗ
Πηγή: ΣΙΦΝΑΪΚΟ ΦΩΣ

"ΔΑΦΝΗ" - Δίκτυο Αειφόρων Νήσων

Το Δίκτυο Αειφόρων Νήσων – "ΔΑΦΝΗ" είναι μία Αστική, Μη-Κερδοσκοπική εταιρεία των νησιωτικών ΟΤΑ α' και β' βαθμού. Συστάθηκε το 2006, με στόχο την ενδυνάμωση της τοπικής αυτοδιοίκησης των νησιών και την ενεργοποίηση ενός βιώσιμου μοντέλου ανάπτυξης στο νησιωτικό χώρο, το οποίο να βασίζεται στην αειφόρο και έξυπνη διαχείριση των φυσικών πόρων και υποδομών, στον βιώσιμο τουρισμό αξιοποιώντας τους φυσικούς και πολιτισμικούς πόρους των νησιών και στη λειτουργική διασύνδεση του πρωτογενούς με το δευτερογενή και τριτογενή τομέα.
www.dafninet.org
Η τακτική Γενική Συνέλευση
Με επιτυχία ολοκληρώθηκε το Σάββατο 2 Μαρτίου

η έκτακτη Γενική Συνέλευση του δικτύου "ΔΑΦΝΗ" με δια ζώσης συμμετοχή 51 από τα συνολικά 56 μέλη. Η Γενική Συνέλευση χαρακτηρίστηκε ιστορική μιας και μετά την αναλυτική παρουσίαση από τον Γ. Διευθυντή του "ΔΑΦΝΗ" κ. Κώστα Κομνηνό των ομολογουμένως εντυπωσιακών πεπραγμένων της περιόδου 2020 - 2023, το υφιστάμενο Διοικητικό Συμβούλιο, υπό τον Πρόεδρο κ. Δημήτρη Λιανό, εισηγήθηκε τη μετατροπή του ΔΑΦΝΗ από Δίκτυο ΟΤΑ σε Αναπτυξιακό ΟΤΑ με σκοπό την ενίσχυση της δυναμικής του ΔΑΦΝΗ και των δυνατοτήτων υποστήριξης των μελών του.

Η εν λόγω πρόταση είχε την ενθουσιώδη υποστήριξη από τα μέλη και λήφθηκε θετική απόφαση ώστε να προχωρήσουν οι απαραίτητες επόμενες ενέργειες.
♦Επιπλέον, η Γενική Συνέλευση μετά τη συνεδρίαση και την τέλεση των αρχαιρεσιών, εξέλεξε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο, με τη Δήμαρχο Σίφνου κα Μαρία Εμμ. Ναδάλη στη θέση τακτικού μέλους. Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνεται ως εξής:
♦Τακτικά μέλη: • Μαρία Καμιά, Δήμαρχος Τήλου - Πρόεδρος • Αλέξανδρος Παρίσης, Αντιπρόεδρος ΠΕΔΙΝ - Αντιπρόεδρος • Κώστας Βρατσάνος,

Δήμαρχος Ηρωικής Νήσου Φαρών - Γραμματέας
• Αναστάσιος Φαρούπος, Δήμαρχος Αντιπάρου - Μέλος
• Μαρία Ναδάλη, Δήμαρχος Σίφνου - Μέλος
• Ελένη Κοντζιά, Εντεταλμένη Σύμβουλος Τουρισμού και Ανάδειξης Πολιτιστικής Κληρονομίας Μυκόνου - Μέλος • Νίκος Μαρίνος, Αντιδήμαρχος Αθλητισμού Αίγινας - Μέλος
♦Αναπληρωματικά μέλη: • Μανώλης Μικέλης, Δήμαρχος Μήλου • Σταμάτης Περίσης, Δήμαρχος Σκοπέλου • Βασίλης Τσιρέκης, Εντεταλμένος Σύμβουλος για θέματα που αφορούν στην πρωτογενή παραγωγή της Δ/σης Επιχειρησιακού Σχεδιασμού Δυτικής Λέσβου.
Πηγή: Ανάρτηση ανακοίνωσης του Δήμου από την Αποστολία Γεωργαρή στο Facebook

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΙΦΝΙΩΝ

Γεννήσεις

- Ο Αντρέας Τρούλλος και η Ελένη Μαστροκάλου απέκτησαν κοριτσάκι στο Βαθύ.
- Ο Νίκος Αργύρης και η Μαρία Ατσόνιου απέκτησαν κοριτσάκι στον Αρτεμώνα.
- Ο Παναγιώτης Γ. Μενεγάκης και η Άννα Καλαντή απέκτησαν κοριτσάκι στον Πειραιά.
- Ο Κώστας Α. Χρύσος και η Ελεάννα Τσουκαλά απέκτησαν κοριτσάκι, στο Βόλο.

Να ζήσουν χαρούμενα και υγιή τα νεογέννητα.

Θάνατοι

Ελένη Λεμπέση

Βαθιά θλίψη σκόρπισε το άγγελμα του θανάτου της Ελένης Λεμπέση, μιας αξιόλογης γυναίκας από τις πιο χαρακτηριστικές μορφές του Κάστρου. Γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Κάστρο μέσα σε μία αγαπημένη οικογένεια που της διέπλεσε έναν χαρακτήρα έντιμο, γενναίο, καλωσύνατο και ανοιχτό-καρδο.

Αξιώθηκε να συνδέσει τη ζωή της με έναν εξαιρετικό σύντροφο που την λάτρευε και τον λάτρευε και μαζί ανέθρεψαν με σιγή και αγάπη τις δύο κόρες τους.

Το μικρό «μπυκαλίκο» που διατηρούσαν στο Κάστρο απέπνεε πάντα την φιλόξενη διάθεση του Κώστα και της Ελένης για να εξυπηρετήσουν πελάτες και επισκέπτες.

Και όταν έχασε τον αγαπημένο της σύντροφο, η Ελένη συνέχισε, παρά την θλίψη της, να είναι παρούσα στο μαγαζί, να βοηθά ακούραστη τα παιδιά και τα εγγόνια της, αλλά και όλους όσοι ζητούσαν την βοήθειά της ή την συμβουλή της.

Με το χαμόγελο και το καθαρό της βλέμμα, με την πηγαία κοινωνικότητά της η Ελένη είχε κερδίσει την εκτίμησή και την συμπάθεια όλων όσοι την γνώριζαν.

Με το «φευγιό» της αφήνει δυσαναπλήρωτο κενό στα παιδιά της, στα εγγόνια της, στα διαγόννακια της που είχε την μεγάλη χαρά να νταντέψει αλλά και σ' όλο το Κάστρο. Στην κηδεία της που έγινε στην αγαπημένη της Παναγιά, στο Κάστρο και στο κοιμητήριο του Άη-Στεφάνου την κατευόδωσε πλήθος κόσμου απ' όλη τη Σίφνο με έκδηλο σεβασμό και θλίψη.

Με λόγια - αγάπης και πόνο την αποχαιρέτησαν η εγγονή της Μαριαλένα Γεροντή και η ανιψιά της Φλώρα Μπισκοκιουρίδου:

Γιαγιά μου,

Μόνο όμορφες αναμνήσεις έχω να θυμάμαι από εσένα,

Όταν με ρωτούσαν από που πήρα το όνομα μου έλεγες γεμάτη περηφάνια, το μισό από τη γιαγιά μου.

Εσύ με τον παππού ήσασταν για εμάς ένα ανοιχτό βιβλίο, ένα δεύτερο σπίτι, μια λύση σε όλα μας τα προβλήματα.

Ότι κι αν χρειαζόμασταν λέγαμε θα πάρουμε τη γιαγιά, η τρέχαμε σε εσένα τώρα; Ένα κακό λόγο δεν έχω ακούσει ποτέ από τη μαμά και τη Νίνα

Από τον Κώστα ή το Δημήτρη Από τον παππού, που όποτε μιλούσε για εσένα, φώτιζε γεμάτος ευτυχία,

Ένα κακό λόγο δεν έχω ακούσει ποτέ από κανένα, που σε γνώριζε.

Είχες πάντα για όλους μας μια τεράστια αγκαλιά, είχες καλοσύνη που πήγαζε και προσπαθούσα να προσόψω

Είχες κάνει 2 παιδιά και αποκτήσει 3 εγγόνια που σε θαύμαζαν και σε λατρεύουν.

Στην πορεία σου όμως απόκτησες και άλλα παιδιά και αγκαλίτσες και αλλά εγγόνια, και αυτά, σου έδωσαν και διαέγγονα που είχες την τιμή να πιάσεις στα χέρια σου, και χαρά

μας να τα γνωρίσεις.

Μακαρι να μην είχε έρθει η ώρα σου για το μεγάλο αυτό ταξίδι, μακαρι να μας συντρόφευες και άλλο και να γνώριζες και αλλά διαέγγονα και να μας έδινες και άλλες συμβουλές και να συνέχιζες να βρισκεις μια λύση σε όλα μας τα προβλήματα

Και να συνεχίζαμε να μου λένε, πάρε τη γιαγιά για να σου πει.

Αλλά έπρεπε να φύγεις, έτσι ξαφνικά και περήφανα, και να αφήσεις κενή την θέση σου στο μαγαζί, στο σπίτι μας, και στην καρδιά μας.

Μια θέση αναντικατάστατη. Μακαρι μια μέρα να με φωνάζουν γιαγιά με τσολιά και τσολιά και αγάπη όσο σε φωνάζαμε εμείς.

Ήσουν το: αν δεν έχεις γνωρίσει τη γιαγιά σε αυτή την οικογένεια, τότε δεν έχεις γνωρίσει τίποτα.

Ξέρω ότι ο παππούς μας σε περιμένει εκεί με μια τεράστια αγκαλιά σαν αυτή που μας κάνατε πάντα, και ξεχνούσαμε όλα τα προβλήματα. μια τεράστια αγκαλιά γεμάτη αθωότητα, και αγάπη.

Μας δίδαξατε πολλά και θα σας είμαστε αιώνια ευγνώμονες, όλοι. Άλλο ένα άστρο έσβησε, το δικό μου Κάστρο νιώθω ότι άδειασε και τίποτα δεν θα είναι πια το ίδιο χωρίς εσένα.

Όλα περνούσαν πρώτα από το χέρι σου, και ξέραμε ότι αν είχε περάσει, τότε ήταν και σωστά.

Η αγωνία σου για όλους μας, ειδικά το καλοκαίρι, να μας βοηθήσεις σε όλα, να πετύχουμε, και να πάμε σπίτι μας χαρούμενοι, θα μου λείψει πολύ, η θέση σου στα σκαλακια και η παρέα που ερχόσουν να μου κανείς. Η ευχή σου σε ότι μας έδινες θα μας συντροφεύει πάντα.

Για όλα αυτά και αλλά τόσα, θα μας λείψεις πολύ γιαγιά.

Σε ευχαριστούμε πολύ για όλα. Μαζί σου, φεύγει και το παιδί μέσα μου, Ως την επόμενη φορά που θα συναντηθούμε, Η εγγονή σου **Μαριαλένα Γεροντή**

Αγαπημένη μου θεία Ελένη...

Ελένη όλο το κόσμο κυριολεκτικά! Έφυγες βιαστικά και αθόρυβα χωρίς να ταιλαπρωρήσεις κανένα γιατί εσύ ήθελες μόνο να προσφέρεις και να τρέχεις για όλους. Δεν ήξερες το ΔΕ ΜΠΟΡΩ. Μπορούσες πάντα και τα κατάφερες πάντα!

Ήσουν παρηγοριά για όλο το χωριό σου! Το σπίτι σου ανοιχτό για σιδηρούς χρεαζόταν κάποιος... Πού θα τρέξουμε; Στην Ελένη! Να ζηνήσουμε την Ελένη γιατί κάποιος δεν ένιωθε καλά...

Να κάνει την ένεση; Η Ελένη! Να πάρουμε την Ελένη να μας πει... Να μετρήσει την πίεση, να μας δώσει τις γνώσεις της για κάποια αρρώστια...

Θεία... έδινες πάντα αγάγηστα! Πρόθυμη σε όλα!

Ήθελες γύρω σου όλοι να είναι αγαπημένοι, δεν σου άρεσαν οι διχόνοτες και οι κακιές... Μαζί με το θείο Κώστα ταιριάζατε απόλυτα και καταφέρατε να μείνετε αδέχαστοι!

Τι να πρωτοθυμηθώ από εσένα; Και εγώ και όλα τα ανίψια σου μπορούν να βεβαιώσουν πόσο μας αγαπούσες και μας νοιάζονταν...

Τις απόκριες σε εμένα τρέχαμε να μας ντύσεις μασκάραδες και εσύ ήξερες να ικανοποιείς τις παιδικές μας απαιτήσεις.

Στο λεπτό σκάρωνες φαγητά που μας άρεσαν και ας ήσουν πάντα πνιγμένη στη δουλειά.

Μη φύγεις, περιμένει! έλεγες πάντα... και χαρόσους να καθίσουμε να φάμε ή να πάρουμε αυτό που είχες ετοιμάσει...

Όπου και αν γυρίσουμε θα σε θυμόμαστε... Η Ελένη η Λεμπέσηαίνα έφυγε... Και θα την αναζητούν όλοι...

Θα αναζητούν την καλοσύνη σου και την παρηγορη αγκαλιά σου θεία...

Στην Παναγία την Κοίμηση και τη Θεοσκέπαστη δεν έσβησε ποτέ το καντήλι τους, γιατί κάθε πρωί ήταν η πρώτη σου δουλειά να πας εκεί.

Και ο Άγιος Στέφανος που σε λίγο θα σε δεχτεί, χωρίς τη δική σου φροντίδα και οργάνωση, δεν θα ήταν έτσι... Φρόντιζες να βρεις μαστόρους και χίρματα να συντηρηθεί και τα κατάφερες!

Καλό σου ταξίδι θεία... Η ψυχούλα σου σαν πούπουλο να ανέβει στα ουράνια και να αναπαυθεί. Και μετά έχεις πολλούς εκεί να δεις, έχεις πολλά να τους πεις και ξέρω δε θα σταματήσεις ούτε από εκεί να μας φροντίζεις και να μας ακούς.

Στην όμορφη και μεγάλη οικογένεια που έφτιαξες με παιδιά, εγγόνια και διαέγγονα, η ευχή σου και η μνήμη σου είναι η μεγαλύτερη προίκα που τους άφησες!

Θα σε θυμάμαι πάντα, το ξέρεις...

Φλώρα Μπισκοκιουρίδου

Στην Ελένη

Αγαπημένη μας φιλενάδα, Ήσουν το στήριγμα του Κάστρου, το Άστρο του Κάστρου μας!

Το καλωσόρισμα στο έμπα κι έβγα όλων, γνωστών και τουριστών.

Αισθανθήκαμε όλοι μας πως έφυγε μια πέτρα ή μάλλον ένας ογκόλιθος που στέριωνε όλα τα γύρω τείχη και όλους τους ανθρώπους του.

Δυστυχώς και με την δική σου απουσία γίνεται πιο φωτικό και ολιγάριθμο σε ανθρώπους της παλιάς γενιάς μας.

Ό,τι και να πούμε είναι λίγο, είναι ελάχιστο μπροστά στην όλη σου προσφορά!

Πόσους περιποιήθηκες, πόσους τσίτσες, σε πόσους κράτησες συντροφιά με τη γλυκιά σου γλώσσα, με τα καλά και παρηγορητικά σου λόγια.

Εμείς, οι φιλενάδες σου και όλοι οι κάτοικοι του Κάστρου σε κατευόδιουμε με πόνο ψυχής. Ευχόμεστε να 'χεις καλή αντάμωση με τον Κωνσταντή σου, που και οι δύο μαζί ήσασταν το στήριγμα όλων.

Καλό σου ταξίδι και να 'ναι ελαφρύ το χώμα του Αγ. Στεφάνου που σε δέχτηκε στην αγκαλιά του.

Σου στέλνουμε νοερά τον τελευταίο μας ασπασμό.

Οι φιλενάδες σου
Μαργαρίτα, Μπέτα, Μαργαρή, Μαρία, Ελένη

Φραντζέσκος Αντ. Βασαλόσ

Πλήρης ημερών, σε ηλικία 91 ετών, έφυγε από τη ζωή στις 12 Ιανουαρίου, ο αγαπημένος μας πατέρας Φραντζέσκος

Βασαλόσ. Ήταν το τέταρτο παιδί από τα δέκα παιδιά του Αντώνη Βασαλόου και της Σοφίας Γεροντοπούλου. Γεννήθηκε στην Απολλωνία στις 25 Μάρτη 1933, όπου και έζησε ως το δεκάδι του χρόνια. Σ' αυτή την τρυφερή ηλικία ήρθε στην Αθήνα και έμαθε την τέχνη του επιπλοποιού και κατάφερε να βιοποριστεί αξιοπρεπώς.

Παντρεύτηκε το 1962 την Ελένη Γκινωσσάτη από τα Σπάτα και μαζί δημιούργησαν την οικογένειά τους αποκτώντας τρεις γιους.

Στην κηδεία του που έγινε στο Νεκροταφείο των Σπάρτων συγγενείς και φίλοι τον αποχαιρέτησαν με συγκίνηση και συμμετείχαν στο πένθος των παιδιών του που θα τον θυμούνται παντοτινά με αγάπη και ευγνωμοσύνη.

Αιωνία σου η μνήμη αξιολάτρευτε πατέρα.

Ο γιος σου **Δημήτρης Βασαλόσ**

Συγχαρητήρια

• Τον αγαπημένο μας ανιψιό κι εξάδελφο **Αντώνιο-Ευάγγελο Ναδάλη** που πήρε με **άριστα** το πτυχίο του **(Integrated Master)** από το **Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών & Τεχνολογιών** του **Πανεπιστημίου Ιωαννίνων** συγχαίρουμε θερμά και ευχόμεστε αρχικά καλή θητεία και στη συνέχεια λαμπρή σταδιοδρομία.

Οι θείοι του

Γιώργος Βασαλόσ και Μαρία Σάρδη και ο εξάδελφός του Ιάκωβος Βασαλόσ

Γιάννης Δεπάστας

Ένας ακόμα Σιφνιός από τον Αρτεμώνα, έφυγε από τη ζωή σωματικά, γιατί ήδη είχε νοητικά «χασθεί» χτυπημένος από την άνοια, ο Γιάννης

Δεπάστας ή καλύτερα ο Γιάννης της Κιουράς όπως όλοι τον γνώριζαν. Γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Σίφνο, όπου έμαθε την τέχνη της αγγειοπλάστικής και εξελίχθηκε σε έναν πολύ καλό αγγειοπλάστη, τιμώντας την παράδοση του νησιού μας. Αρχικά δούλεψε για κάποια χρόνια στα Βρουλιδιά και έπειτα μετακόμισε στο Μαρούσι, όπου προόδευσε και μεγαλούργησε στην τέχνη του.

Μετά τη συνταξιοδότησή του επέστρεψε, όπως ονειρευόταν, στην αγαπημένη του Σίφνο και χαιρόταν να ασχολείται με το μπυστόνι του και τα μελισσόακια του και να φροντίζει με πολλή αγάπη τον Άη-Γιάννη της Χώρας.

Άνθρωπος, εξωστρεφής και ευχάριστος, ζυμμένος με την παράδοση, ήταν πάντα παρών στα πανηγύρια, στα γλέντια και σε κάθε κοινωνική εκδήλωση.

Είχε το χάρισμα να συνθέτει «ποιητικά» για χαρές και για λύπες, να τραγουδά τους σιφνιότικους σκοπούς και να χορεύει μερακλικά τον συρτό και το μόλα όξω.

Το σπίτι του ήταν πάντα ανοιχτό και μαζί με την αγαπημένη του σύζυγο, την Κιουρά υποδεχόταν και περιποιόταν απλόχερα δικούς και ξένους.

Επίτροπος για χρόνια στην Κόχη πρόσφερε με πίστη και αγάπη τις υπηρεσίες του στην ιστορική εκκλησία του Αρτεμώνα.

Δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια, λόγω της άνοιας, έφυγε από τη Σίφνο και ο θάνατος τον βρήκε στο Μαρούσι.

Η σωρός του όμως μεταφέρθηκε στη Σίφνο και στη Κόχη και στην Αγ. Άννα τον αποχαιρέτησαν μαζί με τους δικούς του πολλοί φίλοι και συγγενείς.

Καλό παράδεισο. Όλο όσοι σε γνώρισαν θα σε θυμούνται πάντα.

Στον κουμπάρο και φίλο μας Γιάννη Δεπάστα

Απ' τα Βρουλιδιά έφυγες και είχες πάντα κοντά σου της μάννας σου όλες τις ευχές που πήρες στο ντρουβά σου

«Στου Μαρουσιού τις γειτονιές μεσ' του ηηλού τη μάνα πήγαινε εκεί και πρόκομνε» ευχήθηκε η κυρά - Άννα.

Για την Κιουρά σου τι να πω βράχος πάντα κοντά σου ειδικά τα μάτια σου κι έκανε τη καρδιά σου.

Παιδιά δε σου 'δωσε ο Θεός μα η καλή καρδιά σου ελάτρευε τα' ανίψια σου πιο πάνω από παιδιά σου.

Κι όταν βγήκες στη σύνταξη γύρισες στο νησί σου στον Άη-Γιάννη πέρασες στη Χώρα τη ζωή σου.

Επίτροπος στην Παναγιά στη Κόχη 'περετούσες και στην παρέα εγλενιζές ποτέ σου δεν μεθούσες.

Αγία Άννα η μάνα σου σου δωσε την ευχή της στου Παραδεισίου την αυλή θα κάθεται μαζί της.

Αιωνία σου η μνήμη θα σε θυμόμαστε

Ο φίλος και κουμπάρος σου **Νίκος Κρούστας (Φουσάκι)**

Μαρία Γεωργούλη

Στις 20 του Γενάρη, μια ημέρα μετά τα 85α γενέθλιά της, αποχαιρέτησε ήρεμα την επίγεια ζωή, η Μαρία Γεωργούλη (η Μαρία της Μαριώρας).

Κόρη του Αντώνη Κορακή και της Μαριώρας Μαστροκάλου - Κορακή γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Πάνω Πετάλι σε μια αγαπημένη οικογένεια και γαλουχήθηκε με την ωραία παράδοση και τα έθιμα του νησιού μας που τα ακολουθούσε ως το τέλος της.

Προικισμένη με λεπτό χιούμορ και έμφυτη ευγένεια, με αρχοντιά ψυχής και αγάπη για τον συνάνθρωπο ήταν ένας ιδιαίτερα αγαπητός άνθρωπος. Ακόμα διακρινόταν για την νοικοκυρσύνη της, τις μαγειρικές της ικανότητες και, όσο τα χρόνια της επέτρεπταν, για τον όμορφο σιφνείο χορό της.

Μετρημένη και συνετή, ανεξίτηλη και διακριτική δεν αγαπούσε τα μεγάλα και πολλά λόγια και δεν την θυμόμαστε ποτέ να μιλά άστοχα ή προσβλητικά.

Ακόμα και στα δύσκολα χρόνια που έμεινε στο κρεβάτι δεν την ακούσαμε ποτέ να γογγύει ή να αγκακιέται.

Είχαμε την ευλογία η αδελφή μου, η οικογένειά της κι εγώ να είμαστε δίπλα της και να την φροντίζουμε ακούραστοι γιατί άξιζε να της ανταποδώσουμε την τόση αγάπη που μας έδωσε.

Ακολουθώντας την επιθυμία της, μεταφέραμε την σωρή της στη Σίφνο και στον Άη Γιάννη του Π. Πεταλιού, την αγαπημένη της εκκλησία, έγινε η εσθία ακολουθία με την παρουσία πολλών συγγενών και συμπατριωτών. Ο παπα-Δημήτρης, παλιός της γείτονας και παιδικός της φίλος την αποχαιρέτησε με λόγια συγκινητικά και ειλικρινή.

Στο κοιμητήριο του Άη-Παύλου έκλεισε ο κύκλος της ζωής για μία ακόμη Σιφνιά από την κατοική γενιά της Σίφνου. Θα την θυμόμαστε πάντα με αγάπη και ευγνωμοσύνη.

Τα παιδιά της, τα εγγόνια της.

Σοφία Μαστροκάλου

Μία αγαπητή και καλοσύνη συμπολίτισσά μας, από το Πάνω Πετάλι η Σοφία Μαστροκάλου, έφυγε ήσυχη και γαλήνια, στο σπίτι της,

στις Καμάρες συντροφωμένη από τις τρεις κόρες της, τους γαμπρούς της, τα εγγόνια και τα διαέγγονα της.

Με τον αδέχαστο σύντροφό της, τον Νικηφόρο έδωσαν τον αγώνα τους για να μεγαλώσουν τα παιδιά τους και να τους προσφέρουν ό,τι καλύτερο μπορούσαν μαζί με την πολλή αγάπη τους.

Άνθρωπος ήρεμος, με ευγενικά και γενναίοδωρα συναισθήματα καλομιλήτος και χαμογελαστός είχε κερδίσει τον σεβασμό και την εκτίμησή όλων όσοι την γνώριζαν.

Φεύγοντας αφήνει την γλυκιά της ανάμνηση και την ευχή της στα αγαπημένα της παιδιά και στις οικογένειές τους. Καλή ανάπαυση.

M.B.

Μνημόσυνα

• Την Κυριακή 31 Μαρτίου 2024 και ώρα 10 π.μ., στην εκκλησία της Αγ. Παρασκευής στην Καλλιόλη Πειραιά θα τελέσουμε 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη του αγαπημένου μας **Άγγελου Χρυσοφού** Παρακαλούμε τους συγγενείς και τους φίλους να παραβρεθούν και να συμπροσευχηθούν μαζί μας για την ανάπαυση της ψυχής του.

Τ' αδελφια του, τ' ανίψια του

• Στο ναό της Αναστάσεως στο ομώνυμο νεκροταφείο του Πειραιά τελέστηκε από την οικογένειά του την Κυριακή 7 Ιανουαρίου το 40ήμερο μνημόσυνο για την ανάπαυση της ψυχής του αδέχαστου **Κωνσταντίνου Αρακά**. Πολλοί συγγενείς, συνάδελφοι και φίλοι παραβρέθηκαν και συμπροσευχήθηκαν στη μνήμη του μαζί με την οικογένειά του.

Κ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

ΤΕΛΕΤΑΙ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ ΣΤΟΛΙΣΜΟΙ

Αποστολές εσωτερικού - εξωτερικού - Αποτεφρώσεις

24ωρη εξυπηρέτηση

Λ. Πεντέλης 30 - Χαλάνδρι

• Τηλ. 210 6855660 - 698 2806869

e-mail: nickoskalogirou@gmail.com

«ΣΙΦΝΑΪΚΑ ΝΕΑ»

Διμηνιαία Εφημερίδα των Σιφνίων - Κωδικός: 032593

Ιδρυτής - Ιδιοκτήτης:
Αδελφότης Σιφνίων
«Ο ΑΓΙΟΣ ΣΥΜΕΩΝ»

Επιμέλεια Ύλης:
Μ. Βασιταρή -
Μ. Αναστασιάδης
e-mail: emanasto@yahoo.gr
margovast1@gmail.com

Δημιουργικό - Εκτύπωση:
ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΟΥΡΟΥΣΙΑ -
ΜΑΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΜΟΥΡΟΥΣΙΑ Ο.Ε.
Κολοκοτρώνη 144 -
Πειραιάς
Τηλ.: 210-4182591

Εκδίδεται από Συντακτική Επιτροπή που την αποτελούν τα μέλη του Δ.Σ. της Αδελφότητας.

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τον συντάκτη και όχι κατ' ανάγκη την εφημερίδα.

Η ΓΩΝΙΑ της ΠΟΙΗΣΗΣ

Επιμέλεια: Μαργαρίτα Βασταρδή

Το έθιμο των καλάντων στην Σίφνο

Είναι γνωστό ότι τα κάλαντα στην Σίφνο έχουν μία μοναδική ιδιαιτερότητα και πρωτοτυπία, γιατί ψάλλονται μόνο την παραμονή και ανήμερα την Πρωτοχρονιά και όχι, όπως γίνεται πανελληνίως, τα Χριστούγεννα ή και τα Φώτα. Το σπουδαιότερο όμως είναι ότι τα σιφνέικα κάλαντα δεν ακολουθούν ένα συγκεκριμένο τύπο αλλά κάθε χρόνο φτιάχονται καινούργια από ειδικούς λαϊκούς στιχουργούς με ταλέντο στην αυτοσχέδια στιχουργική και «ψάλλονται»

σε έναν τοπικό σκοπό. Ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον παρουσιάζει η ποικιλία θεμάτων του περιεχομένου τους. Θέματα ιστορικά ή εθνικά, τοπικά γεγονότα, φυσικές καταστροφές, προσωπικές επιθυμίες, ανάγκες για την συντήρηση εκκλησιών, δρόμων, σχολείων, σάπιρα καταστάσεων ή προσώπων κ.ά. απασχολούν και εμπνέουν τους λαϊκούς δημιουργούς. Μεγάλο επίσης ενδιαφέρον προκαλεί και η γλώσσα των καλάντων, κυρίως των παλαιότερων, προ του Β' Παγκοσμίου πολέμου, μια γλώσσα δημόσια αλλά με πολλά λόγια στοιχεία, αν και οι στιχουργοί είναι οι περισσότεροι ολιγογράμματοι

ή αγράμματοι. Ο πατέρας της Ελληνικής Λαογραφίας, ο Νικόλαος Πολίτης, τα χαρακτηρίζει ως «γλωσσικά μνημεία» (βλ. Ν. Σταφυλοπάτη, Τα λαϊκά τραγούδια και τα κάλαντα της Σίφνου (1829 - 1980), εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθ. 1997, σελ. η) Η εφημερίδα μας, στο φύλλο του Ιανουαρίου, εδώ και αρκετά χρόνια, φιλοξενεί όσο ο χώρος της το επιτρέπει, κάλαντα ποικίλου περιεχομένου, που προέρχονται, κυρίως, από τον Διαγωνισμό καλάντων που έχει θεσπίσει ο Δήμος Σίφνου αλλά και από αναγνώστες μας στιχουργούς. Για φέτος περιμέναμε τα αποτε-

λέσματα του σχετικού διαγωνισμού του Δήμου όμως για κάποιους λόγους, τα αποτελέσματα έχουν καθυστερήσει. Έτσι τα κάλαντα που θα διακριθούν στον Διαγωνισμό του Δήμου θα τα δημοσιεύσουμε στο επόμενο φύλλο Μαρτίου - Απριλίου, μια και, όπως έχει ήδη ανακοινωθεί, η εφημερίδα μας για λόγους οικονομικών «αποχωρών», έγινε διμηνιαία. Σ' αυτό το φύλλο, λοιπόν, «η Γωνιά της Ποίησης» αφιερώνεται σε κάλαντα σύγχρονων στιχουργών που ελάβαμε αλλά και σε κάλαντα με ιστορικότητα που ανασύραμε από το αρχείο του αείμνηστου πατέρα μου.

Κάλαντα 2024 που συνέθεσε ο Νίκος Κρούστης - Φυσάκι

Ευρυδίκης Μ. Τζερεφού (εγγονής Σίμου Καλογήρου)
Η Ευρυδική είμαι εγώ πρόσφατα βγήκα απ' τ' αυγό κι ήρθα να σας καλαντίσω και ευχές να σας χαρίσω.

Κάτω απ' τ' αυλάκι είμαι κι εγώ κι ως κάνει ο Σώζων το Σιφνιό από 'κει είν' οι πατεράδες μα κουμάντο οι μανάδες.

Το έθιμο μοναδικό Σιφνέικο είναι τ' αγαπώ οι καρδιές όλες χτυπούνε και τα χείλη καλαντούνε.

Είς τους γονείς μου θέ να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον παππού και τη γιαγιά μου που είναι μέσα στη καρδιά μου.

Κωνσταντίνος & Νικόλα (εγγονών του στιχουργού)
Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά ακούγεται στη γειτονιά τα παιδιά σάς καλαντίζουν τις ευχές τους σας χαρίζουν.

Το έθιμο απ' το νησί της Σίφνου πούν' μοναδική τα κάλαντά της με ουσία και με ομοιοκαταληξία.

Υπάρχουν άτομα πολλά που βγάζουν κάλαντα καλά επαινούν και σαπιρίζουν χαρά και κέφι σκορπίζουν.

Η Κωνσταντίνα από μικρή θέλει στη πίστα ν' ανεβεί μ' αμανέδες και τραγουδία να δοξάσει τα Προυινίδια.

Ο Νικολάκης θα σας πει θα γίνω ποδοσφαιριστής στα τσικό έχω δελτίο στην Α.Ε. του Χαλανδρίου

Σοφίας – Πανορμίτας Σπίνου (εγγονής του Αλέκου Σαρρή)

Είμαι η Σοφούλα το μικρό και δεν πηγαίνω στο σχολείο πάω σταθμό μ' άλλα παιδάκια μας μαθαίνουν τραγουδάκια.

Και πρώτα πρώτα θα σας πω τον αδελφό μου αγαπώ τον μπαμπά και τη μαμά μου τον παππού και τη γιαγιά μου.

Το καλοκαίρι θα σας πω γι' αυτό και έβαλα σκοπό και στη Σίφνο πάω πάλι που θα είμαι πιο μεγάλη.

Να πάω στη Χρυσοπηγή που είναι ωραία η αυγή και στο δειλινό λιγάκι Προφήτη Ηλία στο Τρουλλάκι.

Και του χρόνου χρόνια πολλά Καλή χρονιά σας εύχομαι

Σώζωντος – Ωρίωνος Π. Τύπα (εγγονού Σίμου Καλογήρου)

Ήρθε και η Πρωτοχρονιά να βγω κι εγώ στη γειτονιά να σας πω τα κάλαντά μου Σίφνο σ' έχω στη καρδιά μου.

Με το μπαμπά και τη μαμά πηγαίνομε πολύ συχνά τώρα έχω αδελφάκι πού 'ναι ένα γλυκό μωράκι.

Δεν μαντινιέρω να βρεθώ παρέα με τον αδελφό να του δείξω να σημαίνει και τις τοίχους να σαρταίνε.

Ό,τι λεφτά μου δώσετε δεν θα το μετανιώσετε στα βιολιά θα τ' ακουμπήσω και θα σας ευχαριστήσω.

Στον εξάδελφο Γιώργο Ατσόνιο (ψηλό)

Ένα μεγάλο ευχαριστώ Γιώργη μου θέλω να σου πω που πολύ σε μπουλαστήζω, ευτυχώς τ' αναγνωρίζω.

Σου φέρνω Άγιοι να κρατείς για να τις παίρνουν από κει πίσω να τις ξαναφέρνουν κόμιστρα να μη σου φέρνουν.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ σου λένε όλοι και αυτό όμως έχω στο μυαλό μου μυστικό κι είναι δικό μου.

Τα λόγια είναι περιπτά αξίζουν μόνο τα γραπτά και η πένα μου σου γράφει είσαι μάλαμα χρυσάφι.

Σίφνο, Μαρούσι τα τιμάς και κουρελιάζεσαι για 'μάς είσαι μια μορφή του αιώνα και καμάρη τ' Αρτεμώνα.

Το μυστικό είναι αυτό και ήρθε η ώρα να το πω μια βραδιά αφιερωμένη είμαστε υποχρεωμένοι.

Όλοι να σε τιμήσομε και να σ' ευχαριστήσομε τη Σταυρούλα, τα παιδιά σου και την οικογένειά σου. Με εκτίμηση και αγάπη

Βασιλάκης Σπίνου (εγγονού Αλ. Σαρρή)

Είμαι στη Ρόδο μακριά αλλά το έχω στη καρδιά το ωραίο το νησάκι Σίφνο μου είσαι κουκλάκι.

Είχα νάρθω πολύ καιρό και νοσταλγούσα να τα δω τα ωραία σου σοκάκια και τα άσπρα σου σπιτάκια.

Με τον παππού και τη γιαγιά γυρίσαμ' όλα τα χωριά κι η Σοφούλα η αδελφή μου πάντοτε κι αυτή μαζί μου.

Το σπίτι μας δεν το ξεχνώ και καμαρώνω το βουνό Άγιοι Προφήτη Ηλία δίνε σ' όλους μας υγεία.

Καλή χρονιά σας εύχομαι

Κάλαντα 2024

Ήρθε και πάλι η εποχή... ο χρόνος φεύγει... μ' ενοχή... τα "δεινά" που αφήνει πίσω!!! λέω να σας καλαντίσω!!

Το εικοσπρία "ξεψυχά"... σεισμούς, πολέμους, μοναχά στη "φαρέτρα" του τα έχει, άλλα, ο κόσμος δέν αντέχει!!!

Τρένα συγκρούστηκαν!!!, νεκροί!!! οι πιο πολλοί τους νεαροί ξεκληρίστηκε η γενιά τους κι οι "αρμόδιοι"... το "χαβά τους"....

Πλημμύρες και καταστροφές ήρθαν και "σάρωσαν" κι αυτές, σπύρια! αγρότες! ζώα! φύση! για ποιο πρώτα νά 'βρεις λύση;

Συγγνώμες και πολιτικές ευθύνες, δεν είν' αρκετές!!! να "πληρώσουν κάποιον" πρέπει!! αν...η ευθύνη τους διέπει...

Ακρίβεια κυριαρχεί δέν λειτουργεί καμιά αρχή?!!... αισχροκέρδεα "μυρίζε"... και τον κόσμο ταλανίζει...

Και των "χρωμάτων" το...κακό!!! στο ρεύμα το ηλεκτρικό τον "παρά" του κόσμου θένε... άλλα κάνουν... κι άλλα λένε...

Τεχνάσματα των "ειδικών" για να γेमίζουν μερικών... τα ταμεία και την τσέπη... Θεέ μου δος τους ό,τι...πρέπει....

Να φύγει "άναυλη"... η χρονιά να μας αδειάσει... τη "γωνιά"... στεναχώριες είχε μόνο πόλεμοι, σεισμοί και πόνο!!!

Και με τη νέα τη χρονιά όλοι ν' ανοίξουμε πανιά και ας είναι επιτέλους των "δεινών"... αρχή του τέλους!!

Το εικοσιτέσσερα να 'ρθεί λύση για όλα;... να βρεθεί;... την υγεία να μας δίνει και στον κόσμο την ΕΙΡΗΝΗ!!!!
Στιχουργός: Ανάργυρος Κουλούρης

Κάλαντα για το Μουσικό Εργαστήρι Σίφνου «Φραγκίσκη Ψαχαροπούλου Καρόρη»

Καλώς σας βρήκαμε παιδιά για τη χρονιά που αρχινά πάλι πρώτοι θα ευχηθούμε με χαρά σας καλαντούμε.

Με φάρο μας τη μουσική να φέγγει φως μες στην ψυχή ν' απαλύνει την κακία και να σβήνει κάθε βία.

Κιθάρα, πιάνο και βιολί τέχνη, χορός και μουσική τις ζώες μας ομορφαίνουν αναμνήσεις μας υπαίνουν.

Είναι αντίδοτα όλα αυτά φωλιάζουν μέσα στην καρδιά σπέρνουν σ' όλους μας συμπόνια για να λείψει η διχόνοια.

Έτος ευχόμαστε ευτυχές σ' όλο του κόσμου τις γωνιές η αγάπη να φυτρώσει άνθη ελπίδας να σας δώσει.

Στίχοι: Ειρήνη Γοζαδίνου

Κάλαντα από τα παλιά... (1908 και 1912)

1908 Δια τον εν Σίφνω Ναόν του Αγίου Ανδρέου

Του Πρωτοκλήτου ο Ναός έχει πολλές ελλείψεις Αν αύται δεν θεραπευθούν, θα δοκιμάσει θλίψεις Καλόγερος ο Νικολός που έχει τόση κλίση να δη τα πάντα τέλεια, προτού τα μάτια κλείσει.

Τις ο μη ενθυμούμενος τον πεπαιλωμένο Και ετοιμόρροπον Ναόν; και τις μη βλέπων ήδη Τον δια συνδρομών Υμών ανωκοδομημένον Όστις εις το ομνύμον βουνόν αίγλην προσδίδει.

Μη λυπηθείτε έκαστος μίαν δραχμήν να δώσει Θέλει σχηματισθή ποσόν, δι' ου θα τελειώσει καθ' όλα ο περίβλεπτος Ναός του Πρωτοκλήτου Και ως αντάλλαγμα καθείς θα έχη την ευχή του.

Θα έχετε και τας ευχάς ομού και ευλογίας Του Καλογήρου Νικολού διαχειριζομένου τας συνδρομάς των ευσεβών μετ' αφιλοκερδείας Αξίου τούτου ένεκα του γενικού επαινού.

Κάλαντα Αγίου Γεωργίου των Καμαρών

Ποίός δεν θα δώσει με χαρά την ευσεβή του προσφορά εις τη χάρι του Αγίου Αθλοφόρου Γεωργίου

Αυτός που στάθηκε λαμπρός στον Αυτοκράτορα εμπρός και δεν έδειξε δειλία σε βρονταίς και μεγαλεία.

Και ψήθηκε δέκα φορές σε τυραννίς φοβερές και ακλόνητος εστάθη και στα δώρα και στα πάθη

Και φώναζε στο βασιλεία να λησμονήσει τα παλιά τους ναούς των ν' αφανίσει το Σταυρό να προσκυνήσει.

Πώς ο Θεός ο σταυρωθείς είναι ο μόνος αληθής και ο Ζευς και ο Απόλλων είναι πλάνη διαβόλων.

Πού 'ναι προστάτης αγαθός και πρόθυμος και βοηθός εις των Καμαρών την πόλη με τη δύναμή του όλη.

Μεσ' το λιμάνι κατοικεί σε μία καλύβη φτωχική το μικρό τ' αναστήμά του δε χωρεί το πλήρωμά του.

Είναι στον τόπο εντροπή που έχει τόση προκοπή να μην κάμει μια θυσία στη μικρή του Εκκλησία.

Σαν φεύγης για τη ξενιτιά θα πας να ρίψης μια ματιά και θ' ανάψης το κερι σου νάν' η χάρη του μαζί σου.

Και σαν γυρίσης με καλό μέσα στον ήμερο γυαλό θάν' η χάρη του εμπρός σου και θα κάνεις το σταυρό σου.

Ετη πολλά
Εν Σίφνω, τη 31η Δεκεμβρίου 1908

Κάλαντα Αγίου Γεωργίου Εν τη θέσει Καμαρωτή

Ιερός λόγος προκαλεί κι ο Άγιος παρακαλεί για μικρό χρέος που έχει Και εις τους πιστούς προστρέχει.

Προφθάσατ' όλοι οι χριστιανοί στ' Άγιοι Γιώργη την φωνή έλλειμμα παρουσιάζει κι απ' της Λίμναις σας φωνάζει.

Εις μίαν θέσιν θελκτική εντός ναΐσκου κατοικεί σ' όλους φέγγει σαν Φανάρι της Καμαρωτής Καμάρι.

Παιδιά που'σθε στη Ξενητιά θα σας φυλάττει από φωτιά και σε κάθε κακή ώρα θα προφθάνει με στη χώρα.

Είναι οι χρόνοι χαλεποί δικαίως τις μπορεί να πει αλλά για την Εκκλησία κάμνετε παιδιά θυσία.

Πρό χρόνων ήτο αφανής όμως τώρ' απορεί κανείς που μεγάλωσε λιγάκι δεν λέγουν πηγή Γιωργάκη.

Τώρα τον βλέπουν τα νησιά Πάρος Αντίπαρος Ναξία κι απ' την θάλασσα τα πλοία πάντα κάμνουν τα σημεία.

Τ' αγίον Γιώργη η ευχή παιδιά να σας ακολουθεί πάντα να σας προστατεύει τα κακά να θεραπεύει.

Ο Άγιος θα ευχηθεί Χρόνια πολλά και ευτυχή φίλοι να διέλθωτ' όλοι και στη Σίφνο και στην Πόλη.

Εν Σίφνω τη 1η Ιανουαρίου 1912

Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΥΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Να είναι και βιώσιμος

Του Γιώργου Βερνίκου*

Το 2023 επιβεβαίωσε ότι ο ελληνικός τουρισμός αποτελεί την ατμομηχανή της ελληνικής οικονομίας με 34 εκατ. αφίξεις και άμεσα εισπραττόμενο συνάλλαγμα ύψους 20,5 δις ευρώ. Και πράγματι, ο ποιοτικός τουρισμός μαζί με τη ναυτιλία αποτελούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας για τη διατήρηση του βιοτικού μας επιπέδου και συμβάλλουν σημαντικά και για την ανάπτυξη πολλών άλλων τομέων της οικονομίας.

Ο τουρισμός προϋποθέτει ειρήνη και ασφάλεια. Ο τουρισμός σαν οικονομική δραστηριότητα βαδίζει χέρι-χέρι με το περιβάλλον, την πολιτιστική μας κληρονομιά, την τοπική παραγωγικότητα και την ταυτότητα των προορισμών. Εξίσου σημαντικά είναι όμως η καθαριότητα, το χαμόγελο, η φιλοξενία και γενικότερα οτιδήποτε συνδέεται με την παιδεία και τον πολιτισμό. Ο τουρισμός προβάλλει το καλό μας πρόσωπο και αξιοποιεί όλα τα θετικά μας στοιχεία. Ότι είναι καλό για το «νοούμενο» ποιοτικό τουρισμό, είναι καλό για τη χώρα μας. Βέβαια, ο τουρισμός δημιουργεί και παρενέργειες, που πρέπει συνέχεια να τις περιορίζουμε. Σε κάθε περίπτωση να έχουμε υπόψη μας ότι η ανάπτυξη και το περιβάλλον είναι σε διαρκή σύγκρουση, όπως άλλωστε είναι όλα τα μεγάλα θέματα. Δεν είναι τυχαίο ότι στους Αρχαίους Έλληνες οι μετόπες του Παρθενώνα χαρακτηριστικά απεικονίζουν μάχες: Τις γιγαντομαχίες αλλά και τη μάχη των Λαπίθων με τους Κένταυρους. Δηλαδή, την αέναη σύγκρουση του παλιού με το καινούργιο, της προσδοκίας με την πραγματικότητα και ιδίως, στις μέρες μας, του βραχυχρόνιου με το μακροχρόνιο συμφέρον. Τελικά το ζητούμενο είναι η ισορροπία, που τις περισσότερες φορές όσο την πλησιάζουμε, απομακρύνεται.

Για το ΣΕΤΕ όλα τα βασικά θέματα που συνδέονται με τον τουρισμό και την αειφορία είναι στο επίκεντρο των συζητήσεων, των μελετών και των προτάσεων μας. Στα πλαίσια αυτά, οι στρατηγικοί μας στόχοι που έχουν τεθεί για το 2024 είναι η βιωσιμότητα-κλιματική αλλαγή, η αγορά εργασίας και οι εργασιακές σχέσεις, οι επενδύσεις και η ανταγωνιστικότητα, η διαχείριση προορισμών και οι υποδομές.

Βιώσιμη ανάπτυξη στον τουρισμό σημαίνει ότι ο τουρισμός αναπτύσσεται με τρόπο που προστατεύει το περιβάλλον, σέβεται την ταυτότητα των προορισμών, προάγει την κοινωνική ευημερία και υποστηρίζει την οικονομική ανάπτυξη. Τόσο στο ΣΕΤΕ, όσο και στον ΙΝΣΕΤΕ, ενημερώνουμε και αναπτύσσουμε εργαλεία και εκπαιδευόμε ανθρώπους του ελληνικού τουρισμού με αυτούς τους άξονες. Με σασσωρευμένη τεχνολογία και παρακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις, εργαζόμαστε συστηματικά για την ταχύτερη προσαρμογή προορισμών και επιχειρήσεων κάθε μεγέθους σε μία πορεία με αμιγώς θετικό αποτύπωμα. Θεωρούμε σημαντικό ο τουρισμός, στα πλαίσια της βιώσιμης ανάπτυξης, να μην αρκείται στο να μην είναι απλά επιβλαβής, αλλά να συμβάλει θετικά στην αντιμετώπιση της κλιματικής

Υπολείμματα μιάς αρχαίας λάρνακας συνδυασμένα με μια φουντωτή μπουκαμβίλια. Μία γνήσια Καστριανή εικόνα! (Φωτ. Αρχείο Μαρίας Δαρούσου)

αλλαγής. Δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, στην αναζήτηση συνεργασιών και στη διάδοση των βέλτιστων πρακτικών, στη διαχείριση προορισμών, στην αξιολόγηση του βαθμού ενσωμάτωσης της κυκλικής οικονομίας και στη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση της Ελλάδας προς τον αμιγώς θετικό τουρισμό. Μας ενδιαφέρει η θετική συμβολή του τουρισμού στους 17 στόχους και στους 169 υποστόχους για βιώσιμη ανάπτυξη του ΟΗΕ 2030. Το Σεπτέμβριο 2023 γίναμε μέλος του UN Global Compact (Οικονομικό Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών για τις Επιχειρήσεις), δεσμευόμενοι για την εφαρμογή των 10 οικογενειακών αρχών, που προάγουν τους Παγκόσμιους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs).

Για επιμέρους θέματα που τέθηκαν στη διάρκεια του Συνεδρίου να σημειώσουμε ότι: Η βραχυχρόνια μίσθωση αποτελεί κομμάτι του τουριστικού προϊόντος και λόγω των κοινωνικών επιπτώσεων πρέπει να παρέχεται το δικαίωμα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση για τον καθορισμό μέγιστου αριθμού ακινήτων, που μπορούν να εγγράφονται

στο σχετικό Μητρώο βραχυχρόνιας μίσθωσης. Χρειάζεται συνεχής βελτίωση του θεσμικού πλαισίου των βραχυχρόνιων μισθώσεων, τήρηση της τουριστικής νομοθεσίας και ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών.

Όσο αφορά τη βιωσιμότητα των πόρων, στη μελέτη «ελληνικός τουρισμός 2030-σχεδια δράσης» παρέχονται στρατηγικές κατευθύνσεις για τη διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας μέσω συγκεκριμένων προτάσεων, που περιλαμβάνουν την προστασία και ανάδειξη του ιστορικού, πολιτιστικού, λαογραφικού και αρχιτεκτονικού/κτηριακού αποθέματος των ελληνικών προορισμών, καθώς και της προστασίας προς τις δυνατότητες αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών.

Για το ανθρωπινό δυναμικό καταγράφεται σημαντική αδυναμία εύρεσης προσωπικού στη μετά πανδημία εποχή, που αφορά όλο το φάσμα δεξιοτήτων, ένα φαινόμενο που δεν είναι μόνο ελληνικό αλλά παγκόσμιο και αφορά πολλούς κλάδους της οικονομίας. Με οξύ δημογραφικό πρόβλημα και γενικόταρα brain drain, το ζήτημα αποτελεί σημαντική δομική πρόκληση για την παροχή ποιοτικών τουριστικών υπηρεσιών για τα επόμενα χρόνια. Αιχμή των προσπαθειών μας στις παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας είναι τα προγράμματα προσέλκυσης, κατάρτισης και συνεχούς βελτίωσης δεξιοτήτων του ανθρωπίνου δυναμικού αλλά και η λειτουργική βελτίωση της διαδικασίας μετάκλησης των εργαζομένων.

* Ο Γιώργος Βερνίκος είναι Γ.Γραμματέας του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.) και Πρόεδρος του Ινστιτούτου του Σ.Ε.Τ.Ε. (ΙΝ.Σ.Ε.Τ.Ε.)

Όταν τα όνειρά μας ταξιδεύουν

Η εφημερίδα ΣΕΡΙΦΟΣ έγραψε για 'μας:

Στο καλοκαιρινό φύλλο της πολύ μεστής και επιμελημένης...συναδέλφου "ΣΕΡΙΦΟΣ", τον Ιούλιο του '23, η συνεργάτις της με τα αρχικά Κ.Γ., αναφερόμενη στις εκδηλώσεις του καλοκαιριού στο νησί της, ανάμεσα στ' άλλα έγραψε:

"Με φλόγα δημιουργίας που ενέπνεε, συνέπαιρνε, και έβαζε στόχο, η Φραγκίσκη-Φαχαροπούλου Καρόρη, με πλούσια μουσική εκπαίδευση, ξεκίνησε - δημιουργήσε - το πρώτο ΜΟΥΣΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ στην αγαπημένη πατρίδα της ΣΙΦΝΟΥ. Άξιοι συνεργάτες - ζηλωτές του ονείρου - ταξίδεψαν το όνειρο και μετά το θάνατό της. Ήδη έχει δημιουργηθεί, σε οκτώ νησιά και στο δικό μας, από ένα ΜΟΥΣΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ. Μουσική και ζωγραφική για μικρά παιδιά, χορωδία για ενήλικες και σπουδή μουσικών οργάνων σε μικρούς και μεγάλους.

Σήμερα, στο θέατρο του Συνδέσμου, σε μια ολοκληρωμένη παράσταση γνωρίσαμε-ζήσαμε αυτό που συντελείται στο ΜΟΥΣΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ της Σερίφου. Η χορωδία μας θύμισε γνωστές μελωδίες. τα παιδιά του Δημοτικού και τα νήπια, μαζί τους και τα δίχρονα η Σμαράγδα και ο Παναγιώτης, μας ταξίδεψαν σε παραμύθια ζωγραφίζοντας, χορεύοντας και τραγουδώντας. Και οι κιθαρωδοί-μαθητές έδειξαν την πρόοδο στη σπουδή του οργάνου με συν-παίκτες από το μουσικό εργαστήριο της Σίφνου που ταξίδεψαν για το σκοπό αυτό.

Όμορφη βραδιά, γεμίσαμε με μουσική. Τη μουσική, όπου ως τέχνη έρχεται να καλύψει την ανάγκη του ανθρώπου να εκφραστεί με τους ήχους στις σκέψεις, το συναίσθημα και την ψυχική του κατάσταση. Ήταν, η παρουσίαση, μια δύσκολη δουλειά. Μπράβο στους συντελεστές. Καλή συνέχεια.

Κ.Γ."

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Δ. Χριστόπουλος Έλα να παίξουμε

«Όταν ο Στέργιος Σιδέρης φτάνει στη Σίφνο ως αγροτικός γιατρός το Φλεβάρη του 1992, γυρεύει απαντήσεις σε ένα σωρό ερωτήματα... Οι δύο ιστορίες, η δική του και η «άλλη», προχωράνε παράλληλα ώσπου κάποια στιγμή θα συναντηθούν απρόσμενα και ευρηματικά.

Πρόκειται για μια μυθολογική αφήγηση που στήνεται σε ένα υπαρκτό σκηνικό, όπως το βλέπει ο συγγραφέας, με τη δική του ματιά. Είναι η Σίφνος που ξέρουμε, ιδωμένη όμως με τη «μαγική» ματιά του δημιουργού της ιστορίας. Από τις Καμάρες στον Άη Σώστη κι από εκεί στους Μύλους του Αρτεμώνα, κι από το Κάτω Πετάλι στον Άη-Ντριά, το Μαύρο Χωριό και την Χρυσοπηγή. Εικόνες, ακούσματα, γεύσεις, μυρωδιές, και λέξεις σιφναϊκές που ζυπνούν μνήμες που οι πιο πολλοί έχουμε μέσα μας. Αρκεί κάποιους να τις αγγίζει. Και ο Δημήτρης τις ζυπνά, χτυπά «φλέβα» και μας ταξιδεύει.

Μια ιστορία τρυφερή και βαθιά συγκινητική, γεμάτη κατανόηση και ευαισθησία για τον κάθε άνθρωπο και τα ακούσια ή μη λάθη σε αυτή τη ζωή. Μια καθηλωτική διήγηση που σε συνεπαίρνει και σε προκαλεί να τη διαβάσεις απνευστί! Στο τέλος, μαζί με τις απαντήσεις, έρχεται και η κάθαρση - η λύτρωση - όχι μόνο για τους ήρωες, αλλά και για τον αναγνώστη.

Ο Στέργιος - που «σιφνοκρατεί» - μέσα σε λίγους μήνες στη Σίφνο βρίσκει τις απαντήσεις που μια ζωή έψαχνε, «ξαναγεννιέται», στεριώνει στο νησί, βρίσκει τον εαυτό του και τελικά - όπως λέμε εμείς εδώ - «σιφνοκρατείται».

«Κάθε πού έπισκεπτόταν το παραθαλάσσιο μοναστήρι, προσπαθούσε να θυμηθεί εκείνη τη στιγμή που, χρόνια πριν, αντίκρισε ένα πρόσωπο να γεννιέται στο αρχιπέλαγος, και τα χέρια του, τα πόδια του, το σώμα του ολόκληρο, άρχισαν να απέκδονται τό σχήμα της ντροπής και να διαχέονται στην άπεραντοσύνη. Κι ή θάλασσα ξαναβρήκε τό χρώμα της, τό βαθύ της αγάπης».

Οραίο βιβλίο, Δημήτρη Χριστόπουλε Σ' ευχαριστούμε!

Εύχομαι να διαβαστεί από τον κόσμο του νησιού και να αγαπηθεί πραγματικά γιατί το αξίζει.

Υ.Γ. Περισσότερα στην παρουσίαση που ελπίζω ότι θα γίνει σύντομα.

Φωτογραφία και κείμενο από και για το καινούργιο βιβλίο του Δ. Χριστόπουλου με τίτλο «Έλα να παίξουμε», εκδόσεις Ροδακί, που αφορά τη Σίφνο, από ανάρτηση της Σοφίας Αρμελινίου στο Facebook. Δεν την ρωτήσαμε αλλά ελπίζουμε να μη μας κρατήσει...κακία! Να προσθέσουμε ότι ο Δημήτρης Χριστόπουλος διέτελεσε εκπαιδευτικός στο Γυμνάσιο - Λύκειο Σίφνου και ότι η φωτογραφία του εξώφυλλου είναι της Σοφίας Αρμελινίου!

Σ.Ν.

Μνήμη Νικολάου Τσελεμεντέ

Στις 2 Μαρτίου (15 Μαρτίου με το νέο ημερολόγιο) του 1878 γεννήθηκε ο Ν. Τσελεμεντές, μέγας Έλληνας αρχιμάγειρας, ο οποίος πέθανε την ίδια ημέρα του 1958.

Πατρίδα του ήταν η Σίφνος, στην οποία "ζει" έως σήμερα, η απόγονος της αρχαίας συνταγής της μελόπιτας, που ήταν συνδεδεμένη με τη λήξη των ολυμπιακών αγώνων, και που τροποποιημένη υπήρξε ιδιαίτερως αγαπητή στη βυζαντινή περίοδο.....

Μαθητές του Δημοτικού Σχολείου επισκέφθηκαν το Λαογραφικό Μουσείο

Αντιγράψουμε ανακοίνωση του Συνδέσμου Σιφνίων:

«Σήμερα, Τετάρτη 21 Φεβρουαρίου 2024, επισκέφθηκαν το Ιστορικό, Εθνογραφικό και Λαογραφικό Μουσείο Σίφνου του Συνδέσμου Σιφνίων οι μαθήτριες και οι μαθητές της Δ' Τάξεως του Δημοτικού Σχολείου Σίφνου με την συνοδεία εκπαιδευτικών του Σχολείου.

Οι μαθητές ξεναγήθηκαν στον χώρο από τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Σιφνίων ο οποίος τους εξήγησε συνοπτικά αλλά και περιεκτικά μεταξύ των άλλων και τα εξής :

α) την σημασία του Μουσείου για την Σίφνο,

β) την σπουδαιότητα του έργου του Διδασκάλου και Διευθυντού του επί 50 έτη, αιμνήστου Αντωνίου Γ. Τρούλλου,

γ) την συναισθηματική αλλά και ιστορική αξία των εκθεμάτων τα οποία έχουν δωρηθεί από τους απανταχού Σιφνίους προερχόμενα στην πλειονοψηφία τους από τις πάλα ποτέ κραταιές Κοινότητες των Σιφνίων στην Κωνσταντινούπολη, Οδησό, Αλεξάνδρεια, Νέα Υόρκη κ.α και δ) την προσπάθεια του Συνδέσμου Σιφνίων για την διατήρηση της μνήμης μέσω του εμπλουτισμού του Μουσείου, της επεκτάσεώς αυτού και των πολιτιστικών δράσεών του Συνδέσμου τόσο στην Σίφνο όσο και στην Αθήνα.

Ο Σύνδεσμος Σιφνίων ευχαριστεί την Διευθύντρια, τις διδασκάλισσες και τους μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Σίφνου για αυτήν την πρωτοβουλία τους και εύχεται κάθε έτος να επισκέπτονται το Μουσείο μας και να μελετούν τα εκθέματά του και μέσω αυτών την ζώσα ιστορία του μεγαλείου της Σίφνου μας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο Αντώνιος Γ. Ζαμπέλης, Πρόεδρος.»

Πώς να αποτρέψουμε την καταστροφή

Του Κλωντ Λωράν

Είναι πια γνωστό σε όλους και αναμφισβήτητο πως δύο τρομεροί παράγοντες ζώνουν το νησί μας και το απειλούν με καταστροφή: ο υπερτουρισμός και η κλιματική αλλαγή. Και οι δύο είναι παγκόσμιοι, σκληροί και δύσκολοι αντίπαλοι: για να αντιμετωπιστούν, χρειάζονται μελέτη, προγραμματισμό, συντονισμό και σύνθεση όλων των διαθέσιμων δυνάμεων, δέσμευση και αντοχή στο χρόνο, κατανόηση και πειθώ. Το βασικότερο όμως που χρειάζονται είναι η αλλαγή στάσης και νοοτροπίας από ανθρώπους, κοινωνία και φορείς. Στις παρακάτω γραμμές, θα προσπαθήσω να περιγράψω αυτούς τους δύο παράγοντες και τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να τους αντιμετωπίσουμε.

Για τον υπερτουρισμό έχουν μιλήσει πολλοί άνθρωποι εδώ και πολλά χρόνια. Τότε, τη φωνή τους συνέντριβε ο πανηγυρικός των αυξημένων αφίξεων, ο οργασμός των πωλήσεων γης και σπιτιών και της ανοικοδόμησης, η μεταμόρφωση ολόκληρης της Σίφνου σε ανεξάντλητο πεδίο τουριστικών συναλλαγών και κερδών. Στο σημείο αυτό βρισκόμαστε ακόμα. Τώρα όμως οι καταστροφικές επιπτώσεις έχουν εμφανιστεί. Όλο και περισσότεροι λυπούνται και διαμαρτύρονται για τη «Σίφνο που χάνουμε». Και δεν πρόκειται πια για «τους ρομαντικούς που αναπαλούν τα παλιά και δεν αφήνουν τη Σίφνο να προοδεύσει». Για να μιλήσω με όρους οικονομικής ωφέλειας, χάνεται το σήμα κατατεθέν του νησιού, αυτό που του εξασφάλιζε μέχρι τώρα την πιο πιστή και πολύτιμη πελατεία. Χάνεται η βαθιά ομορφιά, η ψυχή της Σίφνου. Αν η κατάσταση συνεχιστεί, θα ακολουθήσουν κάποια ακόμα χρόνια θεαλλώδους τουριστικής ασυδοσίας. Οι κερδοσκόποι θα πιούν όλο το αίμα και, όταν τα πάντα θα έχουν καταρρεύσει, θα ανοίξουν πανιά για τις επόμενες ευκαιρίες τους. Και τα παιδιά μας; Τα εγγόνια μας; Θα προσπαθούν να πουλήσουν όσο-όσο τα τελευταία κούρελια μιας υπέροχης ομορφιάς που πια θα κρύβεται για να μην βλέπουν την κατάντια της.

Τι μπορούμε να κάνουμε; Να συνεργαστούμε όλοι μαζί για να υψώσουμε ένα ισχυρό και αποτελεσματικό ανάστημα συνειδησίας κι ευαισθησίας. Η Σίφνος θα διατηρηθεί πανέμορφη και αθάνατη στους αιώνες, αν σώσει την ψυχή της. Και η ψυχή της είναι το υπέροχο τοπίο της συνδυασμένο σοφά με ανθρώπινα έργα μικρής κλίμακας και μεγάλης ομορφιάς. Είναι το μέτρο στα έργα και στη ζωή των κατοίκων της. Είναι η καθαρή και ήσυχη καρδιά που ανοίγεται το ίδιο διάπλατα στη χαρά της ζωής, τόσο μέσα στο ξέφρενο φτερούγισμα του γλεντιού, όσο και κάθε φορά που υποδέχεται και φιλοξενεί τον κάθε επισκέπτη της, που πολύ γρήγορα θα γίνει αφοσιωμένος λάτρης της.

Πρέπει ν' αλλάξουμε. Από το πιο μικρό μέχρι το πιο μεγάλο έργο, πρέπει να γίνονται με απόλυτη προτεραιότητα την προστασία του τόπου. Πρέπει να υψώσουμε ένα μεγάλο, απόρρητο πανσιφναϊκό τείχος απέναντι σε

Μία διαφορετική από τις συνηθισμένες άποψη του Κάστρου με το φακό της Σοφίας Τσάχου (από ανάρτηση της στο Facebook)

κάθε μικρό ή μεγάλο ιδιοτελές συμφέρον. Ένα μεγάλο συναινετικό κύμα που θα αφηγήσει πολιτικά, οικονομικά ή εξατομικευμένα κόστη. Τότε μόνο το λιμάνι των Καμαρών θα μπορέσει να βελτιωθεί –σχεδιασμένο με τελείως άλλη λογική– διατηρώντας συγχρόνως αλώβητη την ομορφιά του οικισμού, των παραλιακών μαγαζιών και της παραλίας. Τότε μόνο η τοποθέτηση ομπρελών και ξαπλωστρών στις παραλίες θα τηρήσει το μέτρο και τις σωστές αποστάσεις ώστε να μην τις κάνει απωθητικές για τους υπόλοιπους λουόμενους. Τότε η διαχείριση της κίνησης και στάθμευσης των αυτοκινήτων θα τολμήσει μέτρα που θα δείχνουν σεβασμό στη ζωή των κατοίκων και των επισκεπτών. Τότε η αποχέτευση... Τότε τα σκουπίδια... Τότε...

Αναφέρομαι σε συγκεκριμένα παραδείγματα, επειδή δεν έχει νόημα να μένουμε στα ωραία μεγάλα λόγια. Σημασία έχει το «δια ταύτα». Εκεί μόνο θα αποδείξουμε πως εννοούμε ό,τι λέμε και είμαστε αποφασισμένοι να το εφαρμόσουμε.

Όσον αφορά στην κλιματική αλλαγή, αυτή μπορεί να έχει μεγάλες επιπτώσεις –μεταξύ πολλών άλλων– και στον τουρισμό. Οι παρατεταμένοι καύσωνες του καλοκαιριού ωθούν όλο και περισσότερους να μετατοπίζουν τις διακοπές τους σε άλλες περιόδους του χρόνου. Το σχήμα «λίγο κρασί, λίγη θάλασσα και τ' αγόρι μου» χάνει την αίγλη του. Τα νησιά που θα μείνουν καθηλωμένα σ' αυτό το σχήμα θα δουν την πελατεία τους να μειώνεται. Χρειάζεται σημαντική αναθεώρηση και οργάνωση, ώστε και άλλες χρονικές περιόδους να γίνουν ελκυστικές για διακοπές στο νησί. Και, βέβαια, χρειάζεται να σχεδιαστούν, να οργανωθούν και να προβληθούν νέα πεδία ενδιαφέροντος που θα προσελκύσουν διαφορετικές ομάδες τουριστών. Αναφέρω μερικά ενδεικτικά παραδείγματα:

-Να δοθεί η προβολή και η αίγλη που αξίζει στην Ακρόπολη του Αγίου Ανδρέα (και στο δίκτυο των αρχαίων πύργων, πέρα από τη μέρα του Αγίου Πνεύματος).

Να βελτιωθούν τα ωράρια και οι συνθήκες υποδοχής. Να πλαισιωθεί με ενδιαφέρουσες ξεναγήσεις. Να καταστεί αναντικατάστατο προσκύνημα, όπως είναι η Ακρόπολη για την Αθήνα. Παράλληλα, να δοθεί άμεσα η δυνατότητα να προχωρήσουν οι αρχαιολογικές έρευνες στις ακροπόλεις του Αγίου Νικήτα και του Προφήτη Ηλία Τρουλλακίου με δυνατότητα επίσκεψης σε ενδιαφερόμενο κοινό.

-Το Μουσείο Κεραμικής να ξεπεράσει τον στενό, μικρό, τοπικό χαρακτήρα του και –με την προσέλκυση των καταλληλότερων ειδικών– να γίνει ένα Μουσείο διεθνούς ακτινοβολίας και ενδιαφέροντος. Να οργανώνει εκθέσεις και συνέδρια, να προσκαλεί κεραμίστες από ολόκληρο τον κόσμο. Να αξιοποιήσει το δίκτυο των υφιστάμενων και των παλιών αγγειοπλαστείων. Δίπλα του, να συγκροτηθεί ένα πολυεπίπεδο και ευέλικτο δίκτυο εκπαίδευσης στην τέχνη της κεραμικής.

-Να αποκτήσει περιεχόμενο ο όρος «Σίφνος, το νησί των ποιητών». Με αξιοποίηση των βιβλιοθηκών. Με δυνατότητα επίσκεψης και γνωριμίας με τις οικίες και τους τόπους όπου έζησαν και έδρασαν οι Σιφνιοί ποιητές. Με συστηματική φιλοξενία ποιητών και λογοτεχνών εγνωσμένου κύρους για να συγγράψουν αντλώντας έμπνευση από τη σιφνειακή ατμόσφαιρα και ομορφιά. Με την οργάνωση ετήσιας ποιητικής συνάντησης, όπου –μεταξύ άλλων– η λόγια ποίηση θα μπορεί να συνομιλεί με τα τοπικά ποιητικά.

-Να οργανωθεί σε άλλη βάση η πρωτογενής παραγωγή. Μια πρότυπη δημοτική φάρμα θα μπορούσε να αποτελέσει το παράδειγμα, σε συνδυασμό με ένα σύγχρονο δίκτυο προβολής και πώλησης προϊόντων. Ήδη υφιστάμενες προσπάθειες θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση και να ενδυναμωθούν.

-Μα και το δίκτυο των μεταλλείων...

-Μα και τα αρωματικά φυτά και οι βοτανικές διαδρομές...

-Και... και...

Ένα σωρό ιδέες μπορούν να υλοποιηθούν και να οδηγήσουν τη Σίφνο ευτυχισμένη και ασφαλή στη νέα εποχή!

Όλα αυτά απαιτούν καταρχήν την εκπόνηση ενός αναλυτικού σχεδίου με τη συμβολή ειδικών επιστημόνων σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές και σύσσωμη τη σιφναϊκή κοινωνία. Προς την κατεύθυνση αυτή υπάρχουν ήδη προσπάθειες και πρωτοβουλίες. Απαιτούν όμως και τη θέληση και την αποφασιστικότητα όλων των πλευρών για την εφαρμογή του πληρέστερου και καταλληλότερου σχεδίου. Αλλιώς, τα λόγια θα τα πάρει ο άνεμος, τα σχέδια θα μείνουν στα χαρτιά και «δειλοί, μοιραίοι και άβουλοι αντάμα» -αντί να φέρουμε το θάμα της σωτηρίας- θα παρακολουθούμε τους τελευταίους σπασμούς του αγαπημένου μας νησιού...

Ψηφιακή βάση δεδομένων για Σιφνέικα τραγούδια & κάλαντα

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Σίφνου με χαρά ανακοινώνει την επιλογή του για χρηματοδότηση, μετά την υποβολή αίτησης στο πλαίσιο της δεύτερης πρόσκλησης του Cycladic Identity του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης για υποβολή προτάσεων για χρηματοδότηση προγράμματος για το έτος 2024.

Η χρηματοδότηση αφορά την υλοποίηση της πρότασής μας με τίτλο «Ψηφιακό αποθετήριο (βάση δεδομένων) Σιφνέικων Τραγουδιών και Πρωτοχρονιάτικων Καλάντων». Στοχεύει στη διατήρηση/διαφύλαξη, ανάδειξη, προβολή, αλλά και αναβίωση μιας συγκεκριμένης πολιτιστικής όψης της σιφνειακής κοινωνίας και ταυτότητας της ποιητικής και μουσικής έκφρασης των Σιφνίων, καθώς και του πολιτιστικού πλούτου της Σίφνου, όπως αυτά αναδεικνύονται μέσω συγκεκριμένων δρώμενων και εκφάνσεων της κοινωνικής ζωής.

Ευχαριστούμε από καρδιάς για την άμεση ανταπόκριση και την πολύτιμη βοήθεια στη σύσταση της πρότασής μας και όχι μόνο τους: Σοφία Αρμελινιού, Γιάννη Σανάκη και Φρατζέσκο Λουκατάρη.

Εκφράζουμε τις ειλικρινείς μας ευχαριστίες για την επιλογή μας και υποσχόμαστε να εργαστούμε με αφοσίωση για την επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος.

Για το Δ.Σ. του Π.Σ.Σ.

Ο Πρόεδρος
Σταυριανός Γεώργιος

Η Γραμματέας
Γεωργούλη Φραγκουλιάννα

ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΙΦΝΟΥ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Σίφνου ανακοινώνει με χαρά την επιτυχημένη αδελφοποίηση με τον Εξωραϊστικό και Πολιτιστικό Σύλλογο Απανταχού Αρμενίων Κυπριασίας Μεσσηνίας, μια σημαντική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 28 Ιανουαρίου 2024.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Σίφνου εκφράζει τις ευχαριστίες του προς τον Εξωραϊστικό και Πολιτιστικό Σύλλογο Απανταχού Αρμενίων Κυπριασίας Μεσσηνίας για τη θερμή υποδοχή και τον ενθουσιασμό που επέδειξαν. Παράλληλα με την αδελφοποίηση, προσφέρθηκαν κεράσματα από τους δύο Συλλόγους, παρουσιάστηκαν χοροί της Πελοποννήσου και το χορευτικό τμήμα του Συλλόγου μας, παρουσίασε τους παραδοσιακούς μας χορούς, με τη συνοδεία οργάνων.

Η αδελφοποίηση αποτελεί ένα βήμα προς τη δημιουργία διαρκών σχέσεων και την ενίσχυση των πολιτιστικών δεσμών των συλλόγων, πάντα με γνώμονα την εξωστρέφεια.

Μας τίμησαν με την παρουσία τους: ο Αντιδήμαρχος Πολιτισμού Σίφνου Ραφελέτος Ιωάννης, ο Αντιπρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Σούλης Γεώργιος, ο Βουλευτής Μεσσηνίας Μίλτος Χρυσομάλλης, ο Αντιπεριφερειάρχης Αττικής Γιώργος Βλάχος, ο Δήμαρχος Ηλιούπολης Στάθης Ψυρρόπουλος, ο Αντιδήμαρχος Νίκος Καραβαγγέλης, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Ηλιούπολης, οι πρόεδροι συλλόγων Μεσσηνίας καθώς και φίλοι και μέλη του Συλλόγου μας.

Ευχαριστούμε θερμά τους οργανωτές Φίλιππο Πατριάρχη (βιολί), Νίκο Μαυραγιάννη (λάουτο), καθώς και τα παιδιά του χορευτικού μας τμήματος.

Για το Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου Σίφνου

Ο Πρόεδρος Σταυριανός Γεώργιος

Η Γραμματέας Γεωργούλη Φραγκουλιάννα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΙΦΝΙΩΝ

Άγγελος Χρυσοφός

Ακόμα ένας Σιφνιός από την παλιά φρουρά του Αρτεμώνα έβαλε πλήρη για την αιωνιότητα. Ο Άγγελος Χρυσοφός, τρεις μόλις μήνες μετά την απροσδόκητη απώλεια της αγαπημένης του γυναίκας από τροχαίο ατύχημα.

Ο πόνος και το σοκ του χωρισμού επιβάρυναν την ήδη κλονισμένη υγεία του και έφεραν το τέλος.

Ο Άγγελος γεννήθηκε και μεγάλωσε στον Αρτεμώνα, πρωτότοκο παιδί του Γιάννη (Γιαννομανιώλη) Χρυσοφού και της Κατέ Ποδότα, εγγονής του γέρο - Ζαμαρία.

Τα παιδικά του χρόνια τα έζησε ευτυχισμένα και ξένοιαστα ακόμα και στα σκληρά χρόνια της Κατοχής, παίζοντας, τρέχοντας, στήνοντας πλακόστουνα και σκαρφαλώνοντας σαν αϊλουρος στα κυπαρίσσια για να γλιτώσει κάποια τιμωρία για τις αταξίες του.

Μετά το τέλος της Κατοχής μετακόμισε με την οικογένειά του, στον Πειραιά, όπου και έζησε ως το τέλος της ζωής του, έχοντας αφήσει την μισή του καρδιά στη Σίφνο.

Επαγγελματικά ακολούθησε τον δρόμο της θάλασσας και συνταξιοδοτήθηκε έχοντας πλοιαρχεύσει για αρκετά χρόνια.

Παντρεύτηκε την καλή του σύντροφος την Φλώρα Προυσιά και έζησαν αρμονικά μισόν αιώνα. Αγαπούσαν και οι δύο με πάθος την Σίφνο και περνούσαν εκεί τα καλοκαίρια τους μέχρι που κάποια προβλήματα υγείας τον εμπόδισαν.

Αν και δεν έκανε παιδιά είχε την συντροφιά και την στοργή των ανιψιών του ως το τέλος.

Η σωρός του μεταφέρθηκε στη Σίφνο, όπως το είχε παραγγείλει, η κηδεία του έγινε στην Κόχη με την συμμετοχή συγγενών και φίλων και στο κοιμητήριο του Αη-Παύλου αναπαύτηκε για πάντα. Στην εξόδιο ακολουθία ο παπα-Γιάννης (Κουρούλης) διάβασε τον αποχαιρετισμό που έστειλε η Μαργαρίτα Βασταρδή μια και δεν μπόρεσε η ίδια να παραστεί στη κηδεία: *Άγγελέ μου,*

Τούτη την ύστατη ώρα του αποχωρισμού νιώθω την ψυχή σου ανάλαφρη να μας κοιτά από τα ουράνια πλάτη και να αγάλλεται.

Να αγάλλεται γιατί το ταξίδι σου στην θάλασσα της ζωής τελειώνει, όπως επιθυμούσες, εδώ στην Παναγιά την Κόχη, την εκκλησιά που τόσο αγαπούσες και που με τόσες αναμνήσεις χαρούμενες σε γέμιζε.

Κι ακόμα νιώθω να αγάλλεται γιατί λυγερή από τα βαρίδια της αρρώστιας, μπορεί να φτεροκοπά ευτυχισμένη πάνω από τα μέρη όπου γεννήθηκες, έζησες και πάντα με λαχτάρα ζήτηγες να επιστρέψεις, είτε σωματικά είτε νοητικά, κοντά τους για να νιώθεις γαλήνη και χαρά:

Στου Γαβρίλη, στου Καλαμπέλα, στου Κουτζουβάρη, στου Αη-Σπιρού, στο Λιαροκόπι, εκεί έβρισκες καταφύγιο, νοσταλγώντας τις απίστευτες σε τόλμη και θάρρος σκανταλιές σου, που προκαλούσαν τον θαυμασμό της παρέας σου και τρέλαιναν στην αγωνία τη μάνα σου.

Εδώ, στον Αρτεμώνα μπουλιάστηκες με μια βαθιά αγάπη για τη Σίφνο και έμαθες να είσαι περίφανος για τον πολιτισμό και την ιστορία του τόπου που σε γέννησε!

Τι κι αν από τα νεανικά σου χρόνια μετακινήθηκες οικογενειακά στον Πειραιά.

Τι κι αν ταξίδεψες σε μακρινές θάλασσες και εξωτικά λιμάνια εσύ έμεινες αθεράπευτος λάτρης του νησιού μας.

Ήσουν ευτυχισμένος που ήσουν Σιφνιός, που ευτύχησες να ζήσεις σε μια δεμένη, παραδοσιακή και ευτυχισμένη οικογένεια, και θεωρούσες εύνοια της μοίρας τον γάμο σου με την εξίσου με σένα «παθιασμένη» Σιφνιά την Φλώρα Προυσιά, που ο άδικος θάνατός της τρεις μήνες πριν, σε συγκλόνησε και έρριξε βαριά τη σκιά του πάνω στο νου και στο σώμα σου που μέχρι τότε αντιστεκόταν στο χρόνο.

Έτσι το ταξίδι για τη δική σου Ιθάκη που ξεκίνησε από το σπίτι, στου Γαβρίλη κλείνει και πάλι εδώ, στα γενέθλια χώματα που, σε λίγο, θα σε αγκαλιάσουν για πάντα.

Τα ανίψια σου η Κατερίνα και ο Βασίλης, η Ελένη και ο Σταύρος, η Γιάννα και ο Θάνος με την μικρή Φλωρίτσα, το εγγονάκι της καρδιάς σου, που σου χάρισαν τόσο αγάπη και στοργή, όσο ζούσες, φρόντισαν να πραγματοποιήσουν την επιθυμία σου να αναπαύεσαι στον Αη-Παύλο, κοντά στην αγαπημένη σου Φλώρα και στα αδέρφια σου. Και με πόνο ψυχής και βαθιά λύπη σε αποχαιρέτούν.

Μαζί τους σου στέλνω κι εγώ το ύστατο χαιρετισμό, πομπόνο σε δάκρυα θλίψης και σου υπόσχομαι ότι, όσο ζω, θα σε συντροφεύει και η δική μου

αγάπη, αντί-δωρο στην δική σου που απλόχερα μου χάρισες.

Προτού όμως σου πω το τελευταίο αντίο, ξέρω ότι θα 'θελες δημόσια να πεις ευχαριστώ στη Νατάσα που με ευαισθησία, ενσυναίσθηση και γνώση σε βοήθησε να αντέξεις τις δυσκολίες στους τελευταίους μήνες της ζωής σου.

Καλό σου ταξίδι καπετάν-Άγγελε,

Καλό ταξίδι αγαπημένε μου Γιαλού

Γιάννης Μαστροκάλος

Πλήρης ημερών και πλήρης αγάπης και φροντίδας έφυγε ήσυχα από τη ζωή, στην αγκαλιά της γυναίκας του και των παιδιών του ένας αγαπητός Αρτεμωνιάτης, ο Γιάννης Μαστροκάλος (Μπερτακού)

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Σίφνο και γνώρισε κι αυτός, όπως και όλοι της γενιάς του, πολλές δυσκολίες που όμως κατόρθωσε με την επιμονή και την εργατικότητα του να τις ξεπεράσει.

Ακολούθησε την τέχνη του μαραγκού και μαζί με τον αείμνηστο αδελφό του, το Γιώργη ήταν περιζήτητοι για την έντιμη και προσεκτική δουλειά τους.

Στο «μαραγκοδικό» τους στην πλατεία Χρυσόγελου τους έβλεπε κανείς να δουλεύουν αδιάκοπα από το πρωί ως το βράδυ για να φτιάξουν ή να επισκευάσουν «κανάτια», πόρτες, ντουλάπια και ό,τι άλλο χρειαζόταν οι πελάτες τους. Εργαζόμενοι με αφοσίωση και μεράκι και αυτό διακρινόταν σε ό,τι «έβγαίνε» από τα χέρια τους.

Όταν έφυγε ο Γιώργος, ο Γιάννης συνέχισε να δουλεύει ακούραστος και αβάρετος πάντα. Είχε την τύχη να δέσει τη ζωή του με μία πραγματικά, άξια και καλοσυνάτη σύντροφο. Μαζί μεγάλωσαν με αγάπη τα δυο τους παιδιά, τον Αντώνη και τη Μαρία που με τη σειρά τους δημιούργησαν τις οικογένειές τους και τους χάρισαν εγγόνια και δισέγγονα. Ευλογήθηκε να ζήσει ως το βαθύ του γήρας μία ήσυχη και γαλήνια οικογενειακή ζωή που τον δυνάμωνε και τον βοηθούσε να ξεπερνά κάθε δυσκολία.

Στην Παναγία την Κόχη και στο κοιμητήρι της Αη. Άννας έκλεισε ο επίγειος κύκλος του.

Τώρα οι καλές αναμνήσεις που άφησε και η ευχή του θα συνοδεύουν τα καλά του παιδιά, εγγόνια και δισέγγονα.

M.B.

Εύη Κορακή

Παραμονές Χριστουγέννων έφυγε από τη ζωή μετά από ολιγόμηνη ασθένεια η Εύη συζύγος Βασιλείου Κορακή όταν η ψυχή της πέταξε στην αιωνιότητα μετά από σύντομη πορεία προς το τέλος

Αναντίρρητα η Εύη ήταν η σύζυγος του Βασιλείου Κορακή η οποία από το γάμο τους αγάπησε την Σίφνο τον τόπο καταγωγής του συζύγου της τόσο ώστε να λείπει με υπερηφάνια ότι κατάγεται από την Σίφνο και συγκεκριμένα από το Βαθύ στο οποίο έμενε με την οικογένειά της τους θερινούς μήνες των διακοπών της επί 60 περίπου χρόνια. Ήταν ένας άνθρωπος αρετής και καλοσύνης όπως μάλιστα χαρακτηριστικά η θυγατέρα της Άννα Κορακή είχε γράψει για τη μητέρα της «είχε μοναδικά χαρίσματα γιατί ήταν ευγενής αξιοπρεπής μεγαλόψυχη γενναϊόδωρη υπερήφανη αλλά και σκληρή απαιτητική δυνατή και αμετακίνητη από τις αξίες και τα πιστεύατά της». Ήταν μια γυναίκα που την χαρακτήριζε η νοικοκυροσύνη η ακούραστη διάθεση της για φιλοξενία συγγενών και φίλων στις επισκέψεις των στο σπίτι τους. Πολλοί ήταν εκείνοι που ευέθηκαν τα μαγειρικά παρασκευάσματα της στα τραπέζια που έκανε είτε στο σπίτι της στην Αθήνα είτε στο Βαθύ όταν ακούραστη πάντοτε μέχρι και το τελευταίο καλοκαίρι ετοιμάζε με χαρούμενη διάθεση τα τραπέζια της και χαιρόταν να βλέπει τους καλεσμένους της ικανοποιημένους από τα εδέσματα της σε συνδυασμό με την απόλαυση της θέας της εκκλησίας του Ταξιάρχου και της θάλασσας.

Ήταν μια άριστη σύζυγος και εξαιρετική μητέρα που θωράκισε τα παιδιά της με ήθος και αγωγή αφού τους μετέδωσε όλες τις καλές συνήθειες της ώστε να βαδίσουν και εκείνες τα ίδια βήματα της. Είθε ο Κύριος της Ζωής και του Θανάτου να την αναπαύσει ειρηνικά στην αιωνιότητα.

M.K.

Άγγελική Ζαμπέλη

Η Άγγελική Ζαμπέλη (το γένος Μουταφιδου), σύζυγος του Καπετάν Σπύρου Ζαμπέλη, έφυγε για τηνγει τονία των αγγέλων σε ηλικία 79 ετών. Έζησε μια ζωή γεμάτη, στάθηκε μαχήτρια μέχρι τέλους. Δυναμική, δυνατή, ακίνητη, δραστηριοποιήθηκε στην Σιφναϊκή Αδελφότητα Κυριών για αρκετά χρόνια και συμμετείχε πρόθυμα σε σιφναϊκές εκδηλώσεις και δράσεις.

Άνθρωπος δοτικός και προσηνής ήταν στήριγμα για όλους. Μα προ πάντων για την οικογένεια της, την οποία λάτρευε, και κατέβαλε υπερβάλλοντα ζήλο να τους προσφέρει τα πάντα. Αγάπη, στοργή, φροντίδα. Απέκτησε δύο κόρες και δύο εγγόνια που στάθηκαν δίπλα τις ως την τελευταία της στιγμή, η οποία ήταν όπως την ήθελε, στο κρεβάτι της, αθόρυβα και αβασάνιστα. Την αποχαιρετούμε όλοι με σεβασμό και απεριόριστη ευγνωμοσύνη.

Γιαγιά μου!

Ό,τι και να πω για σένα λίγο θα 'ναι. Θα ξεκινήσω με το ότι ήσουν ηρώδια, μαχήτρια!

Η δική μου ηρώδια και μαχήτρια.

Πόση δύναμη να αντλήσει κανείς από εσένα;

Εγώ πάντως αντλούσα απεριόριστη.

Ήσουν, είσαι και θα είσαι για μένα ο φάρος προς τη ζωή. Χαιρόμουν με τη χαρά σου, έκλαιγα με τη λύπη σου. Παρόλη την ταλαιπωρία σου, η λύπη ήταν σπάνια, ή έτσι τουλάχιστον μας έδινες να καταλάβουμε, γιατί ήσουν πηγή έμπνευσης για όλους εμάς που σε αγαπούσαμε και θα σε αγαπάμε.

Το κλειδί πάνω στην πόρτα σου ήταν για εμένα το κλειδί του παραδείσου. Τώρα είσαι πράγματι στον παράδεισο. Τα παιδικά μου χειμωνιάτικα βράδια εσύ τα έκανες μοναδικά, με αναμνήσεις που χαραχτήκαν ανεξίτηλα στο αθώο μου, τότε, μυαλό.

Με έμαθες τόσα και άλλα τόσα, ποτέ όμως δεν θα ήταν αρκετά. Ακόμη και τώρα, από εκεί που είσαι, συνεχίζεις να με διδάσκεις και να μου δίνεις δύναμη.

Κοιτάζοντας τη φωτογραφία σου πλέον, βλέπω τον άγγελο μου, χαμογελώ και παίρνω κουράγιο.

Κουράγιο πελώριο, όσο το ψυχικό σου σθένος όλα αυτά τα χρόνια.

Δεν θέλω να σου πω "αντίο", δεν το βαστώ, παρά μόνο ένα τεράστιο "σ' αγαπώ!". Και ζητώ και συγγνώμη. Συγγνώμη για όσες φορές μπορεί να σε πλήγωσα. Τώρα που "έφυγες" κατάλαβα τι πάει να πει πλήγωμα.

Σ' αγαπώ και συγγνώμη,

**ο εγγονός σου
Γιώργος Δαιόγλου**

Υ.Γ.: Μια συγκεκριμένη συγγνώμη που πριν τα Χριστούγεννα σε ρώτησα αν θες να σου στολίσω, και ενώ με χαρά είπες ναι, εγώ το αμέλησα. Καμία στιγμή δεν θα είναι ίδια από εδώ και πέρα, αλλά ιδιαίτερα κανένα χριστουγεννιάτικο στόλισμα.

Γιώργος Μάρκου

Για το τελευταίο του μπάγκο ξεκίνησε ο Γιώργος Μάρκου από τα Εξάμπελα, αφού διήνυσε έναν μακρύ και δημιουργικό δρόμο.

Γεννήθηκε και πέρασε τα πρώτα χρόνια της ζωής του στην Σίφνο, μεγαλώνοντας σε μια πολυτεκνη οικογένεια, έκτο παιδί από τα οκτώ παιδιά που είχαν οι γονείς του, ο Αντωνάκης και το Μαρώ Μάρκου.

Μετά τα χρόνια της Κατοχής, στην δεκαετία του '50 πήρε τον δρόμο της θάλασσας και εξελίχθηκε σε έναν πολύ καλό μάγειρα.

Μερικά χρόνια αργότερα εγκατέλειψε τη θάλασσα και δούλεψε ως μάγειρας στην Αθήνα σε οικογένειες πλουσίων στην Αθήνα και στο Λονδίνο, αλλά και στη Σίφνο, στον Πλατύ Γιαλό και στο Βαθύ βάζοντας πάντα την σφραγίδα του μαγειρικού του ταλέντου.

Ευτύχησε να έχει σύντροφό του την αγαπημένη του Σταυρούλα και μαζί απέκτησαν και ανάθρεψαν τα δύο παιδιά τους την Μαριάννα και τον Αντώνη που στάθηκαν δίπλα του με πολλή αγάπη.

Ας έχει καλή ανάπαυση και η καλή του ανάμνηση ας συνοδεύει τους οικείους του.

M.B.

Φλώρα Δ. Ναρλή

Η αγαπημένη μας μητέρα και γιαγιά Φλώρα έφυγε από την ζωή πλήρης ημερών σε ηλικία 85 ετών. Γεννήθηκε και μεγάλωσε στον Άη Λούκα, προερχόμενη από αγροτική οικογένεια. Στη συνέχεια παντρεύτηκε τον Δημήτρη Ναρλή, ναυτικό στο επάγγελμα, με τον οποίο απέκτησε 3 παιδιά και στην πορεία 6 εγγόνια. Ευτύχησε να δει και 2 δισέγγονα. Με τον σύζυγό της ήταν μαζί μέχρι το τέλος αγαπημένοι, βοηθώντας και στηρίζοντας ο ένας τον άλλο.

Με βαθιά θλίψη την αποχαιρέτησαμε, μαζί με συγγενείς και φίλους, στην εκκλησία των Ταξιάρχων στον Αρτεμώνα και την συνοδεύσαμε στην τελευταία της κατοικία, στο κοιμητήριο του Αη Παύλου.

Θα την θυμόμαστε με αγάπη, έχοντας στη σκέψη μας το πόσο δοτική και φιλόξενη υπήρξε στην πορεία της ζωής της.

Τα παιδιά, τα εγγόνια και τα δισέγγονα

Στέλιος Αθυμαρίτης

Μία από τις πιο χαρακτηριστικές μορφές του "Πιαταλού", ο Στέλιος Αθυμαρίτης "πέταξε" στην αιωνιότητα, ύστερα από βασανιστική ασθένεια που τον καθήλωσε στο στίπτι του και του στέρησε την επαφή του με την μεγάλη αγαπημένη του, την θάλασσα.

Ψαράς στο επάγγελμα από τους πιο καλούς μαζί με τον αδελφό του, τον αγαπητό Ιούλιο τροφοδοτούσαν με τους "Θησαρούς" της τράτας τους τα Σιφνεϊκά νοικοκυριά και τα μαγαζιά.

Άνθρωπος πρόσχαρος, κοινωνικός, ανοιχτόκαρδος ήταν πολύ αγαπητός στον κόσμο του νησιού μας και ιδιαίτερα στους Πιαταλίτες. Κι όταν η αρρώστια τον ακινητοποίησε, στάθηκε απέναντί της με αξιοπρέπεια και υπομονή, έχοντας πάντα κοντά του τα αδέρφια του, τους συγγενείς και τους φίλους του.

Ας έχει καλό κατευόδιο και η μνήμη του θα συνεχίσει να ΥΠΑΡΧΕΙ, όπως λείει και το τραγούδι που τραγουδούσε ο αγαπημένος του Στέλιος Καζαντζίδης.

Δωρεές

- Στη μνήμη του αγαπημένου της Γιάννη Δεπάστα η σύζυγός του πρόσφερε 50 ευρώ για ενίσχυση της Αδελφότητάς μας.
- Στη μνήμη του πατέρα του Φραντζέσκου Βασαλάου ο γιος του Δημήτρης Βασαλάος πρόσφερε 30 ευρώ για ενίσχυση της Αδελφότητάς μας.
- Στη μνήμη του αγαπημένου τους Γιάννη Μαστροκάλου η γυναίκα του και τα παιδιά του πρόσφεραν στην Αδελφότητα μας 100 ευρώ.
- Στην μνήμη του αγαπημένου τους Άγγελου Χρυσοφού πρόσφεραν:
  - Τα ανήψια του Κατερίνα και Βασίλης Σκανδάλης και Ελένη και Σταύρος Πιπής 100 ευρώ σε οικονομικά αδύναμη οικογένεια.
  - Η Μαργαρίτα Βασταρδή 50 ευρώ για φιλανθρωπικό σκοπό.
  - Η Μαρία Τσαλική για ενίσχυση της Αδελφότητάς μας 50 ευρώ.
- Επίσης στη μνήμη Άγγελου και Φλώρας Χρυσοφού πρόσφεραν:
  - Η Μαριαλέξια Βασαλάου 50 ευρώ για ενίσχυση της Αδελφότητάς μας.
  - Η Καίτη Καραγιάννη και η Βέρα Μάναλη πρόσφεραν 100 ευρώ σε οικονομικώς αδύναμη οικογένεια.
- Ο Γιώργος και η Νία Λάζου πρόσφεραν για ενίσχυση της Αδελφότητάς μας 50 ευρώ στη μνήμη του αγαπημένου τους εξαδέλφου Γεωργίου Μάρκου
- Στη μνήμη του αγαπημένου της συζύγου Φρατζέσκου Κ. Χρύσου και του αδελφού της Γιάννη Δεπάστα, η Αικατερίνη Χρύσου πρόσφερε για ενίσχυση της Αδελφότητάς μας 200 ευρώ. Επίσης στη μνήμη του αγαπητού τους πατέρα Φρατζέσκου Χρύσου και του θείου τους Γιάννη Κ. Δεπάστα η Άννα και η Ελπίδα Χρύσου πρόσφεραν στην Αδελφότητά μας 200 ευρώ.
- Στη μνήμη της αγαπημένης του νύφης Εύης Κορακή, ο Μιχάλης Κορακής πρόσφερε στην Αδελφότητά μας 150 ευρώ.

Ευχαριστίες

- Το Δ. Σ. του Ι. Σ. Π. Ι. Σίφνου " Σωτήρης Τριανάφυλλος " ευχαριστεί θερμά τους:
  - Αποστολή Διαμερέ του Νικ. για το ποσό των 130€ και
  - Βασιλή Κορακή εις μνήμη της συζύγου του Ευανθίας Κορακή για το ποσόν των 500€ που πρόσφεραν για τις ανάγκες του ιατρείου μας.

Για το Δ. Σ.

Η Πρόεδρος Γεωργαρή Αποστολία.

Μην ξεχάσετε να μας στείλετε τα 25 ευρώ σας! Αριθμός λογαριασμού **ETE 189/951464-30** **SWIFT: BIC ETHNIKI GR AA** **IBAN GR 35 0110 1890 0000 1899 5146 430** ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ: ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΒΑΣΤΑΡΔΗ - ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Ο Σύνδεσμος Σιφνίων & η Αδελφότητα Σιφνίων «ο Αγ. Συμεών» έκοψαν την βασιλόπιτά τους & τίμησαν τα νέα Σιφνιωτόπουλα που εισήχθησαν στα ΑΕΙ

Στο φιλόξενο «Σπίτι της Σίφνου» του Συνδέσμου Σιφνίων, το πρωί της Κυριακής 4 Φεβρουαρίου, ο Σύνδεσμος Σιφνίων και η Αδελφότητα Σιφνίων «ο Αγ. Συμεών», ύστερα από τρία χρόνια αναγκαστικής, λόγω κόβιντ, διακοπής, έκοψαν την βασιλόπιτά τους και τίμησαν τα νέα Σιφνιωτόπουλα, κορίτσια και αγόρια, που εισήχθησαν στα Α.Ε.Ι. της χώρας μέσω των Γενικών Εξετάσεων.

Οι Πρόεδροι του Συνδέσμου Σιφνίων Α.Γ. Ζαμπέλης και της Αδελφότητας Σιφνίων «ο Αγ. Συμεών» Μαργ. Βασταρδή στους σύντομους χαιρετισμούς τους ευχήθηκαν στους παρευρισκόμενους «καλή χρονιά» και συγχάρηκαν τα παιδιά για την επιτυχία τους, τονίζοντας και την συμβολή των γονιών και των δασκάλων τους σ' αυτό το ευχάριστο αποτέλεσμα.

Στους νέους φοιτητές και φοιτήτριες απονεμήθηκαν τιμητικά διπλώματα και συλλεκτικοί τόμοι, χορηγία της Εθνικής Τράπεζας και της Alpha Bank ενώ από το ασφαλιστικό γραφείο Clomman του Κ. Μανδηλαρά προσφέρθηκαν ασφαλιστικές κάρτες για δωρεά κάλυψη υγειονομικών αναγκών τους.

Μετά ακολούθησε η κοπή της πίτας και η σεμνή γιορτή έκλεισε με μία ενδιαφέρουσα ομιλία που έκανε ο συμπατριώτης μας ιστοριοδίφης Αλκιβιάδης Ν Λεμπέσης με τίτλο: «Αριστομένης Προβελέγγιος, ένας διάσημος άγνωστος» και στην οποία αναφέρθηκε σε άγνωστες και πρωτότυπες πηγές για την ζωή και το έργο του γνωστού ποιητή.

Τέλος, στα τιμώμενα Σιφνιωτόπουλα η κ. Ελένη Τρούλλου πρόσφερε βιβλία του αξέ-

χαστου συζύγου της Αντώνη Τρούλλου.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν άνω των εκατό συμπατριωτών και φίλων του νησιού μας και ανάμεσα τους ο βουλευτής Κυκλάδων κ. Φίλιππος Φόρτωμας, ο κ. Αλέξανδρος Κακαβάς, Πρόεδρος της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος, ο κ. και η κ. Στεφάνου Προβελεγγίου από τη Σύρο, Αντιπρόεδρος της Ένωσης Κυκλαδικών Μελετών, ο κ. Ματθαίος Αρταβάνης Πρόεδρος των Αποφοίτων του Α' Γυμνασίου Πλάκας όπου εφοίτησε και ο ποιητής μας, οι δισηγγοτές του ποιητού κ.κ. Κατερίνα & Ειρήνη Πετροπούλου, η Αν. Καθηγήτρια του ΕΚΠΑ κ. Άννα Χρυσογέλου-Κατσή, η κ. Ελένη Τρούλλου και άλλοι.

Από την εκδήλωση των Σωματείων.
Φωτό Γ. Συναγριδής

Η πίτα της Ένωσης Κυκλαδικού Τύπου

Συνδυάστηκε με εκδρομή στη Φτερόλακα Παρνασού

Σύμφωνα με δελτίο τύπου που υπογράφουν ο Πρόεδρος Γεράσιμος - Θεόδωρος Μαγκανιώτης και ο Γ. Γραμματέας Αντώνης Τζιώτης η Ένωση Κυκλαδικού Τύπου οργάνωσε με επιτυχία τη κοπή της βασιλόπιτάς της στην κορυφή του Παρνασού, το Σάββατο 27 Ιανουαρίου 2024. Η εκδήλωση συνδυάστηκε με εκδρομική απόλαυση στα ορεινά μέρη του υπερήφανου και «ποιητικού» βουνού. Αρχικά, οι εκδρομείς επισκέφθηκαν την ιστορική Μονή Δαδίου, όπου ξεναγήθηκαν από την μοναχή Θεοδούλη. Ακολούθως, με διαδρομή, δια μέσου των χιονοσκεπασμένων πευκόφυτων δασών, αφίχθηκαν στην κορυφή, όπου και το μεγάλο σαλέ της Φτερόλακκας.

Ακολούθησε η κοπή της πίτας από τον Πρόεδρο της Ε.ΚΥ.Τ. Το τυχερό νόμισμα ευρέθη στην πίτα της κ. Μ.Μανουσίου στην οποία δόθηκε ογκώδης Τόμος λαογραφικού περιεχομένου, για τα Σπάτα Αττικής, προσφορά του Κέντρου Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, δια του Διευθυντού του, κ. Ευαγγέλου Καραμανέ, τον οποίο και ευχαριστούμε.

Μετά την πίτα, οι εκδρομείς απήλασαν το χιονισμένο τοπίο, με τις καθιερωμένες, στην περίπτωση αυτή, φωτογραφίες. Στη συνέχεια ακολούθησε η επίσκεψη στα Μουσεία Άρτου και Επαγγελματιών στην Αμφίκλεια και ευχαριστούμε τον κ. Παναγιώτη Καμηλάκη για την πλούσια επιστημονική ενημέρωση των Μελών μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.ΚΥ.Τ., εύχεται προς άπαντα τα Μέλη της Ένωσης μας, καλή χρονιά και ατομική και οικογενειακή υγεία και ευτυχία!

Ανακοίνωση για τη διαχείριση απορριμάτων

Παρότι ο Δήμος έχει επανειλημμένα προβεί στην έκδοση ενημερώσεων σχετικά με την διαχείριση απορριμμάτων, συνεχίζεται να παρατηρείται:

- η εναπόθεση σκουπιδιών στους κάδους ανακύκλωσης
- η εναπόθεση δίπλα σε κάδους, κλαδιών από τα κλαδέματα,
- η εναπόθεση διαφόρων υλικών από ανακαινίσεις σπιτιών και καταστημάτων, έξω από τους κάδους,
- η εναπόθεση οικιακών απορριμμάτων μέσα στα μικρά καλάθια που υπάρχουν στους πεζόδρομους (και όταν αυτά δεν χωρούν μέσα αφήνονται απ' έξω), επαναλαμβάνομε ότι:

Ο Δήμος δεν έχει τη δυνατότητα συλλογής μπάζων, και υλικών ανακαινίσεων (πόρτες, παράθυρα και έπιπλα), ούτε τον κατάλληλο χώρο για να τα δεχτεί προς το παρόν.

Ο Δήμος μπορεί να φροντίζει μόνο για την απομάκρυνση των στρωμάτων.

Μετά και από αυτή την ενημέρωση θα αρχίσουν να επιβάλλονται στους παραβάτες πρόστιμα ενώ τις επόμενες μέρες σε αρκετά σημεία θα τοποθετηθούν και κάμερες.

Αντιδήμαρχος Καθαριότητας
Βενάκης Νικόλαος
Τηλέφωνο : 6997327000

Διαγωνισμός για την καθαριότητα στο Δήμο Σίφνου

Με στόχο ένα καθαρότερο νησί και μία οργανωμένη υπηρεσία καθαριότητας εγκρίθηκε από τη Δημοτική Επιτροπή του Δήμου Σίφνου, η διενέργεια ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού, για την «αποκομιδή απορριμμάτων και τον καθαρισμό των κοινόχρηστων χώρων του Δήμου Σίφνου». Παράλληλα, εγκρίθηκε η μελέτη που εκπόνησε το Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών, Δόμησης και Περιβάλλοντος (Τ.Τ.Υ.Δ.Π.) και των τεχνικών προδιαγραφών του.

Αναλυτική περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης

Αντικείμενο της σύμβασης είναι η υπηρεσία αποκομιδής των απορριμμάτων και ο καθαρισμός των κοινόχρηστων χώρων

του Δήμου Σίφνου και συγκεκριμένα της Κοινότητας Απολλωνίας και της Κοινότητας Αρτεμύνας. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε τρία (3) έτη και η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει τιμής. Οι εργασίες αποκομιδής απορριμμάτων και καθαρισμού δημοτικών χώρων αφορούν στην αποκομιδή αστικών απορριμμάτων, στην αποκομιδή ανακυκλώσιμων υλικών και οργανικών υπολειμμάτων προς κομποστοποίηση, στον χειρωνακτικό οδοκαθαρισμό και ξεχόρτιασμα στους οικισμούς (επιφάνεια οδοκαθαρισμού περίπου 14.000 τετραγωνικά μέτρα), στο πλύσιμο κάδων απορριμμάτων, στην

αποκομιδή ογκωδών αντικειμένων και απορριμμάτων, στον καθαρισμό δημοτικών τουαλετών (επιφάνεια καθαρισμού περίπου 60 τ.μ.), στον καθαρισμό δημοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων και παιδικών χαρών (επιφάνεια καθαρισμού περίπου 1.200 τ.μ.) και στον καθαρισμό παραλιακών χώρων (εκτός αρμοδιότητας Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου) (επιφάνεια καθαρισμού περίπου 2.500 τ.μ.). Μ. Ναδάλη: "Η μη επάρκεια μόνιμου προσωπικού στον Δήμο μας, οδηγεί αναπόφευκτα στη σύναψη σύμβασης με εξωτερικό συνεργάτη"

Η δήμαρχος Σίφνου, μίλησε στην εφημερίδα της Σύρου "Κοινή Γνώμη" για το ζήτημα της καθαριότητας και την ανάγκη συμφωνίας με εξωτερικό συνεργάτη, τονίζοντας ότι, "η μη επάρκεια μόνιμου προσωπικού στον Δήμο μας σε συνδυασμό αφενός, με την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και τις αυξημένες ανάγκες της και αφετέρου με το γεγονός ότι δεν είναι γνωστός ούτε ο χρόνος έγκρισης της πρόσληψης εποχικού προσωπικού, ούτε η ανταπόκριση ανθρώπινου δυναμικού στη σχετική πρόσκληση, οδηγεί αναπόφευκτα στην ανάγκη διαγωνιστικής διαδικασίας για τη σύναψη σύμβασης με εξωτερικό συνεργάτη που θα αναλάβει την αποκομιδή απορριμμάτων & ανακυκλώσιμων υλικών καθώς και τις εργασίες καθαρισμού των κοινόχρηστων χώρων".

Παράλληλα, αναφέρθηκε και στο πόσο σημαντικό είναι το κομμάτι της καθαριότητας για το νησί, επισημαίνοντας πως "θεωρώντας ότι η καθαριότητα είναι μια από τις σημαντικότερες παραμέτρους που συνδέονται στενά με την ποιοτική προσφορά υπηρεσιών στους επισκέπτες μας, αλλά και μια από τις βασικότερες υποχρεώσεις του Δήμου απέναντι στους κατοίκους, υποχρέωση που σχετίζεται όχι μόνον με τη διαβίωση αλλά και με τον πολιτισμό της Σίφνου, προχωρούμε σε αυτή τη διαδικασία, προσδοκώντας πάντα και στη συνεργασία με όλους, κατοίκους και επαγγελματίες του νησιού μας, η συμβολή των οποίων στο καλό αποτέλεσμα είναι καθοριστικής σημασίας. Το νησί μας φημίζεται για την καθαριότητα αλλά και για την ευαισθησία των ανθρώπων του στο συγκεκριμένο θέμα. Οι άνθρωποι της Σίφνου βάζουν ψηλά τον πήχη και είναι σημαντικό που αρκετοί από αυτούς στέκονται ακόμα δίπλα στο έργο των υπηρεσιών του Δήμου με τη φροντίδα του κοινόχρηστου χώρου που βρίσκεται κοντά στην ιδιοκτησία τους. Παράλληλα, ο Δήμος μας έχει την υποχρέωση, ξεκινώντας από τα σχολεία, να εργαστεί προς την κατεύθυνση της σωστής ενημέρωσης για να περιορίσει φαινόμενα που δεν τιμούν τη συνολικά καλή εικόνα μας, υπενθυμίζοντας κυρίως τους κανόνες της σωστής ανακύκλωσης".

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΝΕΟΥ Δ.Σ. ΟΣΥΜΙΚ

Έπειτα από τις εκλογές που πραγματοποιήθηκαν στα γραφεία της Ομοσπονδίας Συλλόγων Μικρών Κυκλαδονήσων, στις 22 Ιανουαρίου 2024 συγκροτήθηκε σε σώμα το νέο μας Δ.Σ. και η σύνθεσή του είναι η εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Σταυρουλάκης Γεώργιος
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Κουνάνη Φραντζέσκα
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:	Γαβαλά Άννα
ΤΑΜΙΑΣ:	Κουζούπης Αντώνιος
ΕΦΟΡΟΣ:	Δεμένεγα Στέλλα
ΜΕΛΗ:	Παρασκευόπουλος Φοίβος - Παναγιώτης, Πρέκα Ευαγγελία

Ο Ιππότης της Ανδρονίκης

ΕΝΑΣ ΓΑΛΛΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΗΡΩΑΣ ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΟ

Του Αλκιβιάδη Ν. Λεμπέση ©

Μια πραγματική αισθηματική ιστορία σαν παραμύθι. Η υπόθεση του άγνωστου αυτού αφηγήματος από την Ενετοκρατία έχει καλλονές δεσποσύνες, έρωτες, ιππότες, ναυμαχίες, πειρατές, Τούρκους και, φυσικά, κάστρα (αν και αυτή την φορά μιλάμε για το Κάστρο της Σίφνου). Την προσοχή μου στο πέραςμα από την Σίφνο του νεαρού τότε και μετέπειτα Γάλλου Στρατάρχη με τα παράξενα ονόματα Αννα-Ιλαρίων ντε Κοσταντέν ντε Τουρβίλ (**Anne Hilarion de Costentin de Tourville**) οφείλω στον φίλο Γιώργο Ντοκόπουλο, που πρώτος μου το υπέδειξε. Αν και η δική του αναγνωστική υπομονή εξαντλήθηκε στις περιγραφές από το Κάστρο, η υπομονή του ερευνητή ανέδειξε μια απίστευτη ρομαντική ιπποτική ιστορία, που κάλλιστα θα μπορούσε να αποτελέσει σενάριο για μια επιτυχημένη ταινία εποχής. Σε βαθμό που να απορώ πώς μέχρι σήμερα διέλαθε της προσοχής όχι μόνον των Γάλλων σκηνοθετών, αλλά και όλων των σοφών ιστοριοδιφών του νησιού.

Έτσι, μετά τον Γάλλο φιλέλληνα Jourdain, υπερηφάνως σάς την πρωτοπαρουσιάζω μέσα από την φιλόξενη τοπική εφημερίδα μας. Για όποιον γαλλόφωνο δεν αρκείστε στις -έτσι κι αλλιώς λόγω περιορισμένης έκτασης- περιληπτικές μου περιγραφές, το πρωτότυπο είναι προσβάσιμο σε πολλές θέσεις στο ίντερνετ. Θα πρέπει να αναζητήσετε τις αναμνήσεις του Στρατάρχη στο έργο του αββά του Margon με τον παραπλανητικό τίτλο «Mémoires du maréchal de Tourville, vice-amiral de France, et général des armées navales du roi», τρίτομη έκδοση του 1742 (ανατύπωση 1758) στο Άμστερνταμ. Η συγκεκριμένη ιστορία που θα δούμε στην συνέχεια εκτυλίσσεται κυρίως στον πρώτο τόμο. Δεν προκάλεσε μόνο σε μένα εντύπωση αλλά και στον Φ. Σίλλερ αφού δημοσιεύτηκε το 1796 μεταφρασμένη στα Γερμανικά στο περιοδικό “Die Horen” που τότε εξέδιδε. Επισημίων πως κυκλοφορεί και άλλο έργο με συγγενή τίτλο «L'aveu sans exemple ou mémoires de Constantin de Tourville» (1747), με άσχετο όμως με το θέμα μας περιεχόμενο. Και τα δύο έργα έχουν επανεκδοθεί σχετικά πρόσφατα και διατίθενται στο εμπόριο.

Ο ιππότης de Tourville, που κατέληξε να γίνει Στρατάρχης και υποναύαρχος της Γαλλίας, δεν είναι κάποιος τυχαίος «μεσαιωνικός» ιππότης. Υπηρέτησε την Γαλλία την εποχή του Λουδοβίκου XIV. Θεωρείται εθνικός ήρωας και από πολλούς ίσως ένα από τα μεγαλύτερα ναυτικά ταλέντα στην Γαλλική πολεμική ιστορία. Το αγαλμά του κοσμεί την γενέτειρα της οικογενείας του, Tourville-sur-Sienne, αλλά και το Δημαρχείο των Παρισίων, όπου γεννήθηκε και πέθανε (1642-1701). Το ολόσωμο ζωγραφικό πορτραίτο, που τον παρουσιάζει με την στραταρχική ράβδο, φιλοτέχνησε ο Ευγ. Ντελακρουά. Ευγενής εκ καταγωγής φέρει μεταξύ άλλων και τον τίτλο του κόμητος της Τουρβίλ. Λόγω των πολλών τίτλων ευγενείας της οικογενείας του (ο πατέρας του υπήρξε διοικητής της Νορμανδίας) έγινε αποδεκτός ήδη από την ηλικία των 4 ετών στο Τάγμα των Ιπποτών του Αγ. Ιωάννη των Ιεροσολύμων στην Μάλτα. Από πολύ ενωρίς έδειξε την ανδρεία και την στρατηγική του σκέψη συμμετέχοντας σε πλήθος νικηφόρων ναυμαχιών με βάρβαρους πειρατές και οθωμανικά πλοία.

Μετά από μια τέτοια ηρωική ναυμαχία, το 1661, οι ιππότες καταφεύγουν στην Σίφνο για να επιδιορθώσουν τα πλοία τους και να περιποιηθούν τους τραυματίες τους. Δεν επιλέγουν την Σίφνο από όλα τα νησιά του αρχιπελάγους μόνον «λόγω των ευχάριστου κλίματος και υγιεινού αέρα της, ούτε λόγω αφθονίας φρούτων και κунηγιού». Στο Κάστρο ζει ένας φημισμένος Αθηναίος γιατρός, ο κ. Γιαννής (ή Ζαννής), ο Signor Jany όπως μάς τον παραδίδουν. Οι χειρουργοί των καρβιτών κρίνουν πως η ζωή του 19χρονου ιππότη ντε Τουρβίλ κινδυνεύει και έτσι τον φέρνουν στον Αθηναίο γιατρό, που ζει κοντά στην θάλασσα στο λιμάνι του Καστρου.

Αντιλαμβάνομαι πως ο πρώτος τραυματίας που βγάζουν στην στεριά είναι σημαίνον πρόσωπο, προθυμοποιείται να τον φιλοξενήσει στο σπίτι του, το πίο ωραίο και άνετο στο νησί, που όμως εξαιρείτο από κάθε επίταξη λόγω των πολύτιμων υπηρεσιών του ιδιοκτήτη. Μοιραίο λάθος της ζωής. Γιατί από το σημείο αυτό ξεκινάει το δράμα. Το άκουσμα των κατορθωμάτων του νεαρού ιππότη προσελκύει όχι μόνο το ενδιαφέρον του γιατρού αλλά και άλλων από τα γειτονικά νησιά.

Δεν ήθελε πολύ για να εξάψει και την φαντασία της πανέμορφης Ανδρονίκης, νεαρής θυγατέρας του γιατρού, με την φήμη της πιο όμορφης και αξιολάτρευτης σε όλη την Ελλάδα. Ο πατέρας της όμως φροντίζει να την κρύψει από τα μάτια των επισκεπτών. Μόνο η μαιουριανή υπηρεσία επιτρέπεται να επισκεφθεί τον τραυματία και να τον περιγράψει στην Ανδρονίκη, όχι σαν ένα κουρσάρο, όπως αυτή αρχικά νόμιζε, αλλά σαν ένα πανέμορφο πριγκιπόπουλο με σχεδόν θηλυπρεπή ομορφιά. Η περιέργεια υπερισχύει. Τα χαρακτηριστικά του ιππότη, η φωνή, τα ξανθά μαλλιά, οι τρόποι του αρκούν για να φυτέψουν το βέλος του έρωτα στην καρδιά της, αν και ακόμη δεν είναι σίγουρη πως δεν πρόκειται για γυναίκα. Του στέλνει λουλούδια καθημερινά, του γράφει κι ένα ρομαντικό ραβασάκι στα ιταλικά, που κι αυτός γνωρίζει.

Ξεκινά μια αλληγογραφία (ο συγγραφέας σε όλο το έργο μας διδει

Tourville sur Sienne

γλαφυρές περιγραφές και όλα τα κείμενα) με αποτέλεσμα να μπλεχθεί το ειδύλλιο και να ξεκινήσουν οι τακτικές κρυφές συναντήσεις. Μέχρι την αποφράδα ημέρα που οι ιππότες πρέπει να αναχωρήσουν. Δάκρυα, υποσχέσεις επιστροφής, σχέσεις τιμής και καθήκοντος για τον ιππότη. Η Ανδρονίκη όμως δεν μπορεί να ζήσει χωρίς την αγάπη του και ήδη έχει αποφασίσει να τον ακολουθήσει ή να πεθάνει. Αυτός προσπαθεί να την μεταπεισεί, το πάθος όμως της πρώτης αγάπης είναι αζιτέραστο.

Ο ιππότης σκεπτόμενος το καθήκον του και την ασφάλεια της αποφασίζει να την ξεγελάσει φεύγοντας κρυφά. Ευχαριστεί τον γέροντα γιατρό με ένα δακτυλίδι μεγάλης αξίας, αυτός τους στέλνει τρόφιμα και εκλεκτά κρασιά, τα τρία πλοία αναχωρούν για να πωλήσουν τους τούρκους σκλάβους στην Ζάκυνθο. Ξεκινά το πρώτο με τον ερωτοχτυπημένο ντε Τουρβίλ, υπο-πλοίαρχο πλέον, να νοσταλγεί με ενοχές εγκατάλειψης την εκλεκτή της καρδιάς του. Ακολουθούν τα άλλα δύο. Στην πρώτη ναυμαχία, τα πλοία χωρίζονται, το δικό του βυθίζεται, αλλά αυτός καταλαμβάνει ένα τούρκικο απελευθερώνοντας Γαλλίδες χριστιανές, που είχαν αιχμαλωτιστεί στο ταξίδι τους για την Σμύρνη. Μια από αυτές τού λέει πως σε ένα από τα άλλα δικά τους πλοία υπήρχε μια γυναίκα που φώναζε απεγνωσμένα από την κάμαρα του καπετάνιου “Mi Signor, Signor Cavalero”. Τον ζώνουν οι υποψίες πως ο ιππότης ντε Όκενκούρ (d' Hocquin-court) είχε κλέψει την αγαπημένη του αφού τού είχε ήδη εκμυστηρευθεί το ζωηρό ενδιαφέρον του γι' αυτήν. Αναγκάζεται να επιστρέψει στην Σίφνο για επισκευές. Εννοείται πως είχε και προσωπικό ενδιαφέρον. Φθάνοντας, αναζητεί την Ανδρονίκη. Βρίσκει τον πατέρα της κατάκοιτο από την απόγνωση, που τον κατηγορεί για την αρπαγή της κόρης του. Δίνονται εξηγήσεις και μαθαίνει πως η Ανδρονίκη είχε επιβιβασθεί στο πλοίο του ιππότη ντε Όκενκούρ αφού εξαπατήθηκε νομίζοντας πως είναι το δικό του.

Ο ήρωάς μας υπόσχεται στον γέρο-πατέρα, που τού είχε σώσει την ζωή, πως θα αναζητήσει την αγαπημένη του κόρη. Τον παίρνει μαζί του, φθάνουν στην Ζάκυνθο από όπου όμως τα δύο Μαλτέζικα έχουν ήδη αναχωρήσει. Ένα γράμμα από τον ντε Όκενκούρ περιμένει τον ντε Τουρβίλ. Σε αυτό του εξηγεί πως, αν και προσπάθησε να κλέψει την καρδιά της, δεν τα κατάφερε, κι έτσι -ως ιππότης- την σεβάστηκε και πηγαίνουν στην Μάλτα, όπου θα τον περιμένει. Αναθαρρημένοι ξεκινούν και φθάνουν στην Μάλτα μετά από 10 μέρες. Το πλοίο του ντε Όκενκούρ δεν έλεγε να φανεί.

Αγωνιώδης ανησυχία με τον πατέρα να περιμένει καθημερινά στο λιμάνι. Τελικά δεν αντέχει όταν μαθαίνει πως το καράβι του ντε Όκενκούρ είχε καταληφθεί από τρία τούρκικα και πέφτει ετοιμοθάνατος. Πριν φθάσει το τέλος του, καθιστά τον ντε Τουρβίλ γενικό κληρονόμο την περιουσίας του στο Κάστρο της Σίφνου για την περίπτωση που δεν θα ξαναβρεθεί ποτέ η πολυαγαπημένη κόρη του. Ενώ, εάν είναι σκλάβος των Τούρκων, να την εξαγοράσει και να φροντίσει να επιστρέψει στο «Αββαείο» στην Σίφνο. Αν δε αυτή αρνηθεί μια τέτοια κατάληξη, να την παραδώσει στον θείο της Ζαχαρία Μπενινζόλι στην Αθήνα. Από τις πληροφορίες αυτές, εμείς πιθανολογούμε πως μάλλον πρόκειται για οικογένεια εβραϊκής καταγωγής, που είχε ασπασθεί τον καθολικισμό, σύνθετες φαινόμενα κατά την Ενετοκρατία. Όσον αφορά το «Αββαείο» στο Κάστρο της Σίφνου μάλλον πρόκειται για τον «καθεδρικό» καθολικό ναό, αφιερωμένο στον Άγιο Αντώνιο Αββά -αν και θα μπορούσε κάλλιστα να εννοεί και το γυναικείο μοναστήρι του Αγ. Ιωάννη Θεολόγου του Μονγκού, όπου έβρισκαν καταφύγιο οι έκπτωτες

Συνεργασίες αναγνωστών μας

ΟΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΕΣ

Άπλοι προσκυνητές κι' έμεις, όπως καμπόσοι άλλοι, απ' τής πόλης φύγαμε τήν τόση παραζάλη, και μέ λαχτάρα ήλθαμε σέ τούτο τό νησάκι, τής ρίγανης, τής κάπαρης. Στό φρέσκο τ' εράκι, λειτουργία ν' ακούσουμε σέ ταπεινό ξωκλήσι. Τήν ροδαλένι' ανατολή τήν πορφύρενια δύση, ήσυχια ν' απολαύσουμε καί νά προσευχηθούμε π' Εκείνος μᾶς άζίωσε εδώ νά ξαναρθούμε.

Άχ! Μερόπη μας ώραία σάν κοπέλ' είσαι γλυκιά, μέ τούς κόρφους σου γεμάτους μέ λιοστάσι' άσημιά, μέ ραχούλες, μ' έκκλησάκια, μ' άκρογιάλι' άτλαζένια, που τά δροσερά νερά τους πέρα διώχνουν κάθε έγνοια. Σκορπισμένη' είναι τριγύρω πάλλευκα μοναστηράκια, μ' άγιους νά χαμογελούν μέ τά ροβυθοπανηγυράκια. Αναμνήσεις μένουν τρυφερές μέσα στήν καρδιά μας. Άχ! Τί ωραία ποῦ περνά ή μικρή ή συντροφιά μας!

Κρυφή ευχή άς κάνουμε, μικροί μά καί μεγάλοι, προσκυνητές νά είμαστε συχνά, στής Σίφνου τήν άγκάλη.

Μανώλης Νικολαΐδης

Σιφνιές και παρηγορία οι ιππότες σαν τον ντε Όκενκούρ. Η ιστορία συνεχίζεται. Ο ντε Τουρβίλ αναλαμβάνει καπετάνιος ενός Μαλτέζικου και ξεκινά σε αναζήτηση τούρκων πειρατών. Στην Ζάκυνθο μαθαίνει πως ο ντε Όκενκούρ είναι ζωντανός, όπου και ξεχειμώνιασε προτού ξαναφύγει, χωρίς όμως κάποια θηλυκή παρουσία στο καράβι του. Ο ιππότης μας θεωρεί την αγαπημένη του Ανδρονίκη νεκρή και συνεχίζει απογοητευμένος την πορεία του. Σύντομα συναντούν τρία τούρκικα κουρσάρικα, τα καταναυμάχουν, καταλαμβάνουν το ένα όπου βρίσκουν πολύ ασημί, σκλάβους και... την σχεδόν ετοιμοθάνατη Ανδρονίκη! Χαρές, λιποθυμίες, την επαναφέρουν στην ζωή, δίνονται εξηγήσεις για την «παπαγωγή» της από τον ιππότη ντε Όκενκούρ μέσω της προδοσίας ενός Σιφνιού υπηρέτη της. Η Ανδρονίκη τού περιγράφει τον τρόπο που κατάφερε να διατηρήσει την αγνότητά της αφού οι τούρκοι την προόριζαν για πεσκέσι στον Μεγάλο Βεζύρη και το πώς τελικά η ζωή τούς ξανάφερε μαζί. Μαθαίνει τον τραγικό θάνατο του πατέρα της και από τις τύψεις αποφασίζει να κλειστεί σε μοναστήρι στην Βενετία.

Φθάνουν στην Βενετία, η Ανδρονίκη δεν ενδοίει στις ενστάσεις και τα παρακάλια του ντε Τουρβίλ και οδηγείται στο μοναστήρι. Αυτός υποχωρεί στην θέλησή της, αναλογιζόμενος την ανασφαλής ζωή της κοντά του. Της αφήνει την κληρονομιά του πατέρα της και υποσχεται να περάσει από Σίφνο και να της αποστείλει τα οικογενειακά τιμαλφά. Η Ανδρονίκη γίνεται καλόγρια αφού πρώτα του υποσχεται πως θα αλληγογραφούσε τακτικά, αλλά να μην προσπαθήσει να την ξαναδεί. Πράγματι μετά από νέα ναυτικά επεισόδια, ο ήρωάς μας φθάνει στο “Siffanto”, όπου γίνονται οι κληρονομικές εκκαθαρίσεις. Έχει ήδη αποκτήσει μεγάλη ναυτική φήμη και ας είναι μόνον 20 χρονών. Από την Ζάκυνθο στέλνει την κληρονομιά του πατέρα της στην Ανδρονίκη μαζί με ηδυσταθείς επιστολές. Επιστρέφει θριαμβευτικά στην Μάλτα, αποκαθιστά τις σχέσεις του με τον ιππότη ντε Όκενκούρ, ο οποίος ανακουφίζεται μαθαίνοντας την τύχη της Ανδρονίκης. Ξεκινά η αλληγογραφία της με τον ντε Τουρβίλ που υπόσχεται να την επισκεφθεί σε πρώτη ευκαιρία, αν και σύντομα η επικοινωνία διακόπτεται.

Δύο χρόνια έχουν περάσει. Παρά τα ναυτικά κατορθωμά τους, οι δύο φίλοι ντε Τουρβίλ και ντε Όκενκούρ εγκαταλείπουν την αυλή των Ιπποτών και πηγαίνουν στην Βενετία μέσω Νάπολης και Ρώμης. Εννοείται πως ο ήρωάς μας αναπομονεί να ξαναδεί την Ανδρονίκη, αφού δεν έχει νέα της. Φθάνει στο μοναστήρι και εκεί μαθαίνει με απερίγραπτη συντριβή, πως η αγαπημένη του το εγκατέλειψε προ 6 μηνών και ... παντρεύτηκε έναν συγκλητικό. Ζητεί να μάθει νέα της από την ηγουμένη, αυτή δέχεται να μεσολαβήσει να τους φέρει σε επαφή και ο ντε Τουρβίλ βυθίζεται στην απελπισία της προδομένης αγάπης.

Σύντομα μαθαίνει από το μοναστήρι πως η Ανδρονίκη εκπλήσσειται από την επανεμφάνισή της, αφού τον είχε νομίσει νεκρό και πως επιθυμεί να τον συναντήσει εκεί, κρυφά από τον σύζυγό της. Πράγματι, συναντώνται στους χωρούς του μοναστηριού όπως τα είχε κανονίσει η ηγουμένη. Κλάμματα, παράπονα, χαμένες επιστολές, αμοιβαίες εξηγήσεις. Η ηγουμένη, που διέβλεπε πως η νεαρή Ανδρονίκη δεν είχε κλίση προς τα θεία, την είχε γνωρίσει με μια κυρία της υψηλής Βενετσιάνικης κοινωνίας, η οποία -μάλιστα- κατά σύμπτωση είχε γνωρίσει στο παρελθόν και τους γονείς της Ανδρονίκης. Αυτή τής προξενεί σε γάμο τον συγκλητικό αδελφό της, που στο μεταξύ την είχε ερωτευθεί. Αρχικά η Ανδρονίκη αρνήθηκε, έπεσε σε κώμα όταν κυκλοφόρησε στην Βενετία τα νέα του θανάτου του αγαπημένου της ιππότη. Τελικά επανήλθε ύστερα από αρκετούς μήνες και μετά από πολλούς διαταγμούς, αποδέχθηκε την πρόταση γάμου αφού πρώτα έθεσε μια δοκιμαστική περίοδο ολίγων μηνών σαν όρο επιβεβαίωσης των αισθημάτων του μέλλοντος συζύγου της. Τελειώνει ο χρόνος της δραματικής συνάντησης, συμφωνούν να ξαναβρεθούν σύντομα στο ίδιο μοναστήρι.

Και τώρα τί γίνεται που «αναστήθηκε» ο λατρευτός της ιππότης; Δύο εβδομάδες αργότερα, ο ερωτοχτυπημένος ντε Τουρβίλ λαβαίνει γράμμα της. Τον διαβεβαιώνει για τον αιώνιο έρωτά της, αλλά -αν θέλει την ευτυχία της- τού ζητεί να υπακούσει στην επιθυμία της και να μην ξαναβρεθούν, παρακαλώντας τον για αυτή την τελευταία χάρη: η τιμή της χρειάζεται αυτή την θυσία εκ μέρους του. Είπατε τίποτα; Σενάριο κινηματογραφικής ταινίας έτοιμο, αναζητεί παραγωγό και σκηνοθέτη. Πλοκή που ξεπερνά και την πιο καλπάζουσα φαντασία. Αν και στην πεζή εποχή μας, ο ρομαντικός ιπποτισμός είναι είδος προς εξαφάνιση και μάλλον δεν «πουλάει». Ο νεαρός ντε Τουρβίλ μπαίνει αρχικά στην υπηρεσία του Δόγη της Βενετίας, ακολουθούν μια σειρά ναυτικά κατορθώματα σε ναυμαχίες και πολέμους για τον Βασιλιά της Γαλλίας, φθάνει στον ανώτατο βαθμό του Στρατάρχη. Παντρεύεται πολύ αργότερα στο Παρίσι, αποκτά δύο παιδιά από τον όχι και τόσο ευτυχισμένο τελικά γάμο του. Πεθαίνει από φυματίωση σχετικά νέος σε ηλικία 59 ετών. Δρόμοι στην Γαλλία φέρουν το όνομά του όπως και πολλά γαλλικά πολεμικά σκάφη κατά καιρούς. Η βιβλιογραφία βρίσκεται αναφορών για αυτόν.

Εμείς εδώ οι Καστριανοί της Σίφνου μπορούμε να υπερηφανευόμαστε πως ο Στρατάρχης de Tourville κάποτε πέρασε από τα μέρη μας και πως σίγουρα ποτέ δεν ξέχασε όσο ζούσε το μικρό νησί μας, ούτε βέβαια και την πεντάμορφη Ανδρονίκη, όνομα και πράγμα!

Σεπτέμβριος 2023